

۲۰۲۰

شماره

پایه دوازدهم
رشته ریاضی و تجربی

۱۰۰٪
امتحان
نهایی

عربی ۳

محمدعلی تابان فر، هاله کریمی

درسنامه کامل با بررسی خط به خط کتاب درسی

بانک سؤالات تشریحی به سبک جدید امتحانات نهایی

آزمون‌های شبیه‌ساز + آزمون پیش‌بینی ماز از امتحان نهایی

پاسخنامه بارم‌بندی شده برای یادگیری نحوه نمره‌گرفتن در امتحان

دوپینگ فوری شب امتحان، پادکست واژگان و خلاصه صوتی درس

• الفبای ترجمه و درس صفر (مرور مباحث مهم پایه دهم و یازدهم)

۲۰ شو

عربی ۳

عنوان: بیست‌شو عربی ۳ (ویژه دانش‌آموزان پایه دوازدهم رشته ریاضی و تجربی | مؤلف: محمدعلی تابان‌فر، هاله کریمی | موضوع: آموزش متوسطه ۲ | مشخصات ظاهری: ۲۴۰ص، مصور ۲۹×۲۲، س.م. جدول | شابک: ۸-۲۵-۸۴۸۱-۶۲۲-۹۷۸ | وضعیت فهرست‌نویسی: فبای مختصر | مشخصات نشر: تهران، موسسه هونام پرتوآندیشان ماز، ۱۴۰۲ | شماره کتاب‌شناسی ملی: ۶۷۲۳۴۰۱

عنوان

بیست‌شو عربی ۳

ناشر

مؤلفان

مدیر تألیف

نظارت بر تولید محتوا

ویراستاران علمی

ویراستاران فنی

طراح جلد و فرم اول

طراح لی‌اوت

صفحه‌آرا

نوبت چاپ

تیراژ

شابک

۹۷۸-۶۲۲-۸۴۸۱-۲۵-۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به «گروه آموزشی ماز» است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را بدون مجوز کتبی از انتشارات ندارد و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مقدمه ناشر

داستان برمی‌گردد به سال‌ها پیش! همه چیز از اونجا شروع شد که توی دوران کنکور خودم، به هر کی ساعت مطالعه‌ام توی روز رو می‌گفتم، کسی حرفمو باور نمی‌کرد.

توی اون دوران، من واقعاً روزانه ۵ تا ۶ ساعت درس می‌خوندم؛ اما به‌خاطر ترازهای بالایی که توی آزمون‌ها داشتیم، کسی باورش نمی‌شد و همه فکر می‌کردن روزی ۱۲ ساعت درس می‌خونم. اون موقع‌ها، خودمو آدم باهوشی تصور نمی‌کردم؛ پس همیشه تصورم این بود که فرق من با بقیه، توی یک چیز دیگه‌ست و اونم نحوه درست درس خوندم. خیلی از بچه‌ها زیاد درس می‌خونن، اما درست درس نمی‌خونن!

زمان گذشت و گذشت تا با آدمایی مثل خودم آشنا شدم. اونا هم تونسته بودن با ساعت مطالعه معقول، نتایج خیلی خوبی بگیرن! حوالی سال ۹۴ بود، هنوز از کنکورمون اون قدر زیاد نگذشته بود که ماجراهای اون روزا یادمون بره. با توجه به همون روش مطالعه درست، یک کتاب تألیف کردیم؛ ولی نه پول داشتیم و نه مجوز نشر! این شد که توی خیابان انقلاب تهران از یک انتشارات به انتشارات دیگه می‌رفتیم و ازشون می‌خواستیم کتابمون رو چاپ کنن. اون روزا خیلی سختی کشیدیم؛ اما در آخر، انتشارات گاج، نمونه کتاب ما رو دید، از محتوای استقبال کرد و نهایتاً کتاب ما توی گاج چاپ شد. قابل باور نبود؛ اما اون کتاب توی همون سال اول چاپ، تبدیل به پرفروش‌ترین کتاب کمک آموزشی ایران شد.

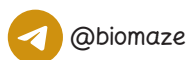
حوالی سال ۹۷ بود که مثل بازیکن‌های فوتبال، با یک قرارداد بهتر جابه‌جا شدیم و همکاریمون با انتشارات خیلی سبز آغاز شد. اونجا هم تمام کتاب‌هایی که تألیف کردیم، توی زمان خودش، پرچم‌دار بازار آموزش ایران شدن.

تو تمام این سال‌ها روی محصولات آموزشی آنلاین خودمون توی سایت ماز تمرکز کردیم و امروز، دیگه محصولات آموزشی ماز رو همه توی ایران استفاده می‌کنن و با ماز آشنا هستن. توی مسیر آموزش آنلاین، به چیزی که می‌خواستیم رسیدیم و حالا نوبت اینه که تو فضای نشر، اونم توی نشر خودمون به چیزی که می‌خواهیم برسیم.

مطمئنم که اهمیت و تأثیر مطالعه کتاب‌های ماز هم دیر یا زود بر همگان معلوم میشه و فرق تویی که زودتر از بقیه این کتاب رو می‌خونی، این خواهد بود که می‌تونی توی ماراتون کنکور، به‌خوبی از رقیب‌های خودت جلو بزنی. قدر این کتاب رو بدون و ازش نهایت استفاده رو ببر که حاصل سال‌ها تجربه و کار در بالاترین سطح فضای آموزش کشور هست.

دکتر سید آرمان موسوی‌زاده

مدیرعامل گروه آموزشی ماز

مقدمه مؤلف

سلام به همه پروچه‌های گل ایران

وقتی حدود دو سال پیش استارت تألیف رو زدیم، امید داشتیم بالأخره این روز برسه «مَضَى الزَّمانُ وَ قَلْبِي يَقُولُ إِنَّكَ آتِي» خوشبختانه رسیدیم به نوشتن این مقدمه و الآم که داری اینو می‌خونی، با همه وجود آرزو داریم عالی باشی و آماده برای کسب موفقیت تو این مرحله از زندگی؛ و اما بعد ... با بیست شو، واقعاً بیست شو! چرا اینو می‌گم؟! صرفاً به ادعا و بازی با کلمات نیست! بیا ببین چیکار کردیم برات؛ بعد ببین می‌شه بیست نشد؟! بخش‌های این کتاب به ترتیب عبارتند از: درس صفر، درس‌های کتاب به‌ترتیب از یک تا چهار (که هر درسی قسمت‌های جزئی‌تری داره که پایین‌تر گفتیم)، بانک سؤالات تشریحی به‌همراه پاسخ‌نامه، نمونه سؤال نوبت اول و دوم، دوپینگ و الفبای ترجمه.

درس صفر: این بخش مربوط می‌شه به همه چیزهایی که از پایه هفتم تا یازدهم توی نهایی دوازدهم از شون سؤال می‌آد! سعی کردیم چیز اضافه نیاریم که بیخودی وقتت گرفته بشه! تمرین هم گذاشتیم که بتونی خودتو محک بزنی! پس آگه توی عربی صفری، از درس صفر شروع کن!

تو هر درس از کتاب دوازدهم، قسمت‌های زیر رو داریم:

واژه‌نامه: واژه‌نامه کتاب درسی رو آوردیم، همه واژگان دشواری که توی متن درس و تمرین و باورقی و ... بوده، جمع‌آوری شده! با خونندن این دو قسمت عملاً همه واژگان جدید هر درس برات مرور می‌شه! (+پادکست) **ترجمه درس:** متن درس به دو صورت تحت‌اللفظی (کلمه‌به‌کلمه) و روان ترجمه شده! نکات خاص ترجمه‌ای و قواعدی رو هر جا لازم بوده، ذیل عبارت توضیح دادیم، کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات رو هم هر جا که لازم بوده، براتون آوردیم.

واژگان مترادف و متضاد و جمع و مفرد: همه مترادف‌ها، متضادها و جمع و مفردهای موجود تو اون درس، در جدول‌هایی برای شما ارائه شده! (+پادکست) **قواعد:** برای قسمت قواعد، اول به گپ‌نامه گذاشتیم و نوش گفتیم که توی این درس چه خبره و چه چیزایی می‌آد و توی نهایی جقدر بارم داره. بعد به نمودار نیم‌نگاه داریم که با صرف‌فصل‌های اون قاعده آشنا بشی. در ادامه، قواعد رو بخش‌به‌بخش توضیح دادیم و برای هر قسمت هم به تمرین جدا آوردیم! (+پادکست)

خودآزمایی و تمرین درس: این قسمت‌ها هم کاملاً حل و ترجمه شده! هر جا لازم بوده، کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات هم مشخص شده! ترتیب مباحثی رو که داخل هر درس اومده، توی نمودار ابتدای هر درس برات آوردیم! نقشه راه کاملاً تو دستان شماست! قسمت سؤالات امتحانی هم که دیگه نگم برات ... همه سؤالات امتحان نهایی رو از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ آوردیم؛ هر جا لازم بوده، سؤال تألیفی هم اضافه کردیم. سعی شده همه تیپ‌های سؤالاتی که از هر درس می‌آد رو پوشش بدیم. توی پاسخ‌نامه هم تلاش کردیم نکات مربوط به حل هر سؤال گفته بشه که دیگه حساسی جامع باشه! چند نمونه سؤال نوبت اول و دوم که دیگه نمک کتابه! نمی‌شه نیاشه! و اما کارای پوره‌های که حالا حالاها مثلشو پیدا نمی‌کنی!

پادکست: بخش واژگان این کتاب پادکست داره! یعنی واژگان درس، واژگان دشواری که از کل اون درس استخراج شده، مترادف و متضادها و جمع و مفردها، همگی توی یک پادکست برای هر درس موجوده! اهمیت واژگان که دیگه نیاز به توضیح نداره و می‌دونیم که پادکست جقدر می‌تونه کمکت کنه تو جمع‌بندی و استفاده از وقتایی که نمی‌تونیم کتاب بخونیم، ولی می‌تونیم چیزی گوش بدی مثل زمان رفت‌وآمد، توی اتوبوس، مترو و ... همچنین خلاصه قواعد هر درس رو هم به‌صورت یک پادکست برات آماده کردیم! **دوپینگ:** توی این قسمت به چکیده خیلی جمع‌وجور از قواعد هر درس آوردیم! می‌تونیم برای جمع‌بندی ازش استفاده کنی! علاوه بر اون، چندتا مطلب جامع که نیاز بوده به دید کلی و گسترده (واید) ازش داشته باشی، اومده! **محل اعرابی، تقسیمات اسم و تقسیمات فعل** رو اینجا برات آوردیم. این مال اون روزای آخره که بخوای خودتو به محک بزنی و ببینی چیا رو نیاز داری کار کنی! در آخر بخش دوپینگ، مباحث به‌صورت کلی با به توضیح کوچیک اومده که آگه دیدی مشکلی داری، بری توی قسمت مربوط به خودش و مطالعه کنی! **الفبای ترجمه:** این فصل، ویژه‌ترین فصل این کتابه! همه اون چیزایی که برای ترجمه کردن تو امتحان نهایی لازم داری، توی این فصل اومده! وقتی بری سراغش، ناخودآگاه به خودت می‌گی: من جقدر دنبال این چیزای می‌گشتم ... آگه خوب بخونی و تمرین کنی، واقعاً ترجمت متحول می‌شه!

همه اینا رو بذار در کنار اینکه چندین سال تو کلاس‌های درس با شما عزیزان بودیم و تقریباً همه سؤالاتی احتمالی و نقطه‌ضعف‌ها رو شناختیم و سعی کردیم توی این کار، برای هر کدومش یک جواب و راه حل عالی ارائه بدیم. در آخر لازم می‌دونیم از همه عزیزانی که به‌نحوی به آماده شدن این کتاب کمک کردن، تشکر کنیم؛ جناب آقای دکتر سید آرمان موسوی‌زاده که با سخت‌کوشی و تلاشی کم‌نظیر، ماز رو به اینجا رسوندن، جناب آقای دکتر رسول خنجری که با نظرات، پیگیری‌ها و نقطه‌نظرات سازنده‌شون باعث غنای بیشتر مطالب شدن، جناب آقای علی‌رضا کاهیدوند که با صبوری، دقت‌نظر و دلسوزی، با به پای ما اومدن تا این محتوا به اینی که هست، تبدیل بشه، و همچنین تشکر می‌کنیم از جناب آقای روح‌الله اصغری، سرکار خانم ابوالحسنی، سرکار خانم موسوی حصاری و سرکار خانم رئیسی نیا که بزرگوارانه نقطه‌به‌نقطه این کتاب رو بررسی کردن و ما رو تورسیدن به هدفمون یاری دادن. موفقیت شما توی این مرحله از زندگی، آرزوی قلبی همه ماست!

إِذَا غَامَرْتُ فِي هَدْفٍ مَرُومٍ فَلَا تَقْنَعْ بِمَا دُونَ النُّجُومِ (هرگاه به دنبال خواسته و هدفی بودی، به کمتر از ستاره‌ها قانع نشو! (برو سراغ بهترین و بالاترین درجه!))

محمدعلی تابان فر، هاله‌کریمی

راه بیست‌شو

راه بیست شدن، با کتاب‌های بیست شو هموارتر است! چطور؟ چون این مجموعه کتاب با هدف بیست شدن شما در امتحانات نهایی نوشته شده‌اند و البته بزرگی‌هایی دارند که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم:

- 1 درس‌نامه‌های جامع، کاربردی و پر نکته؛ با بیانی ساده، خط‌به‌خط کتاب درسی را برایتان موشکافی، بررسی و مطالب را دسته‌بندی می‌کند. 2 بانک سؤالات تشریحی (شبیه‌ساز امتحان نهایی) چیدمان و انتخاب سؤالات این بخش بر اساس «سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم» و «پوشش صددرصدی نکات احتمالی امتحان نهایی» صورت گرفته است. البته هر سؤال بارم دارد تا شما ارزش موبه‌موی انواع سؤالات را بشناسید. 3 آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم؛ در این بخش شما با پاسخ دادن به آزمون‌های تألیفی و نهایی برگزار شده دوره‌های قبل، اندوخته‌های ذهن و دانش خودتان را محک می‌زنید و خودتان را برای 20 گرفتن آماده می‌کنید. 4 پاسخ‌نامه تشریحی؛ در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به‌خوبی آشنا شوید. این سطوح عبارتند از: دانشی، کاربردی، تحلیلی، ارزیابی و قضاوت، خلاقیت و درک و فهم که در پایین صفحات بخش پاسخ‌نامه، آن‌ها را با یک علامت مشخص، برایتان در نظر گرفته‌ایم. 5 دوپینگ فوری؛ این بخش خلاصه‌ای کاربردی از مهم‌ترین مطالب هر درس ارائه می‌دهد و چاره کار شما برای شب امتحان است. 6 آزمون طلایی؛ در این آزمون، پیش‌بینی امتحان نهایی پیش رو توسط مؤلف انجام شده است. از آن به راحتی نگذرید. حتماً یکبار آن‌را از خودتان امتحان بگیرید و سپس با کمک راهنمای تصحیح این آزمون، اشکالات خود را مرور کنید. 7 پادکست جمع‌بندی؛ در ضمن با گوش دادن به پادکست جمع‌بندی این درس، می‌توانید راحت و آسوده، مطالب مهم را به ذهن بسپارید. برای این منظور، رمزینهای را که مشخص کرده‌ایم، اسکن کنید.

معرفی دیجی‌ماز

ما تو دیجی‌ماز این زمینه رو براتون فراهم کردیم تا از تجربه مطالعه کتاب الکترونیکی لذت ببرید. تو دیجی‌ماز، همه کتاب‌هاتو، حتی کتاب‌های درسی‌تو، یک‌جا و در یک اپلیکیشن کنار هم داری و همه‌جا می‌تونی با خودت ببریشون! مزیت‌های منحصر به فرد دیجی‌ماز نسبت به سایر ابزارهای مطالعه کتاب الکترونیکی:

■ امکان هایلایت کردن

همونطوری که با ماژیک فسفری توی کتاب‌های کاغذی مطالب مهم رو هایلایت می‌کنی! با این تفاوت که ماژیکت تموم نمیشه و هر وقتم بخوای می‌تونی پاکش کنی!

■ امکان یادداشت گذاری توی صفحات

همونطور که گوشه کتابت نکات مهم رو می‌نویسی، اینجا هم هر چه دل تنگت می‌خواهد بنویس و نگران کم‌بودن جا هم نیستی دیگه!

■ امکان نشان‌دار کردن صفحات برای مرور مجدد

دوست‌داری قبل امتحانت، سریع صفحات مهم رو مرور کنی؟ دیگه نگران نباش. صفحات مهم رو علامت بزن و خیلی سریع مرورشون کن!

■ امکان خط کشیدن و ترسیم آزاد

علاوه بر هایلایت کردن، دوست‌داری زیر کلمه‌های مهم هم خط بکشی؟ مشکلی نیست. توی دیجی‌ماز هم این امکانو داری! تازه خودکارتم چند رنگه و تموم نمیشه!

■ پاک کردن (یادداشت‌ها، خط‌کشی‌ها و هایلایت‌ها)

احساس می‌کنی کتابت خیلی شلوغ شده؟ یا چیزی رو نوشتی و می‌خوای پاکش کنی؟ باز مشکلی نیست؛ هر چیزی که بخوای رو خیلی راحت می‌تونی پاک کنی! اثری هم ازش نمی‌مونه!!

■ ذخیره کردن تمامی تغییرات بعد از هر بار استفاده از کتاب

نگرانی که یه موقع نوشته‌ها، هایلایت و یادداشت‌ها توی کتاب گم بشن؟؟ نگران اینم نباش! توی دیجی‌ماز همه چیز ذخیره میشه و توی سیستم باقی می‌مونه!

■ امکان انتقال به صفحات مورد نظر از طریق فهرست مطالب

موقع خوندن pdf کتاب‌ها انگشتت درد می‌گیره و حوصله اسکرول کردن نداری؟ دوست‌داری سریع بری تو همون فصل وسط یا انتهای کتاب؟ واسه اینم مشکل نداری!! هر جای کتاب که باشی می‌تونی فهرست رو باز کنی و فقط با یه کلیک بری توی صفحه مورد نظرت!!

■ امکان جست‌وجوی کلمات

از اون دسته آدم‌هایی هستی که دوست داری ترکیبی بخونی و یه کلمه رو سرچ کنی و تمام مطالب مرتبط باهاش رو پیدا کنی؟؟ باز مشکلی نداری! هر چی که بخوای توی دیجی‌ماز به فارسی یا انگلیسی می‌تونی سرچ کنی و پیدا کنی!

■ وضعیت نایت مود (night mode)

نور گوشی یا تبلت چشمتو اذیت میکنه؟ باز مشکلی نداری!! کافیه دیجی‌ماز رو بذاری روی حالت نایت مود!

■ هر کتاب رو فقط یک بار تهیه می‌کنی!

تا حالا شده یه کتابی رو تهیه کنی بعد ببینی آپدیت جدیدش اومده و مجبور شی یه هزینه مجدد کنی تا تهیه‌اش کنی؟؟ دیگه این دغدغه رو نداشته باش! حتی اگه کتاب‌های دیجی‌ماز ۱۰۰ بار هم آپدیت بشن، نیاز به هزینه مجدد نداری و کتاب جدید برات فعال میشه!

فهرست

الفَرَزْدَقُ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

- ترجمه درس | ۱۴۱
- اِعلَمُوا | ۱۴۹
- التَّمَارِين | ۱۵۵
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۶۲

۱۷۵

آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم

۱۸۸

پاسخنامه تشریحی

۲۲۰

دوبینگ فوری

۲۲۶

الفبای ترجمه

مروری بر مهم‌ترین مباحث پایه دهم

و یازدهم

- بخش اول: مباحث مربوط به فعل | ۹
- بخش دوم: مباحث مربوط به اسم | ۲۳
- بخش سوم: مباحث مربوط به جمله | ۳۳

الدِّينُ وَ التَّدِينُ

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

- ترجمه درس | ۴۳
- اِعلَمُوا | ۵۲
- التَّمَارِين | ۶۰
- بانک سؤالات تشریحی | ۶۵

مَكَّةُ الْمَكْرَمَةُ وَ الْمَدِينَةُ الْمُنَوَّرَةُ

الدَّرْسُ الثَّانِي

- ترجمه درس | ۷۵
- اِعلَمُوا | ۸۳
- التَّمَارِين | ۸۹
- بانک سؤالات تشریحی | ۹۶

الْكُتُبُ طَعَامُ الْفِكْرِ

الدَّرْسُ الثَّلَاثُ

- ترجمه درس | ۱۰۷
- اِعلَمُوا | ۱۱۶
- التَّمَارِين | ۱۲۲
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۲۸

درس صفر

دوست عزیزم!

پیش از ورود به مباحث کتاب دوازدهم، لازمه تا درباره یک مسئله مهم با هم حرف بزنیم. ازت می‌خوام فراموش نکنی که مباحث درس عربی مثل دونه‌های زنجیر به هم وصل هستند؛ بنابراین نه تنها برای یادگیری برخی از دروس دوازدهم به تسلط بر دروس دهم و یازدهم نیاز داری، بلکه توی امتحانات نهایی دوازدهم با سؤالاتی از مباحث دهم و یازدهم هم رو به رو می‌شی! عذرت تألیف درس صفر هم همین بوده که مهم‌ترین مباحثی که تا امروز یاد گرفتی برات به صورت کامل مرور بشه! از هر مبحثی هم چند تمرین برات آوردیم که بعد خوندنش خودتو تست کنی و ببینی متوجه مطلب شدی یا نه! درس صفر توی سه بخش کلی گردآوری شده:

۱) مباحث مربوط به فعل

توی این قسمت هرچی در مورد فعل تا الان خوندی، مرور کردیم!

چیزی که خیلی مهمه، تشخیص و ترجمه صحیح فعله. ترکیب این مباحث و فصل‌های ترجمه، کلاً تو رو از هر چیزی در مورد فعل، بی‌نیاز می‌کنه!

۲) مباحث مربوط به اسم

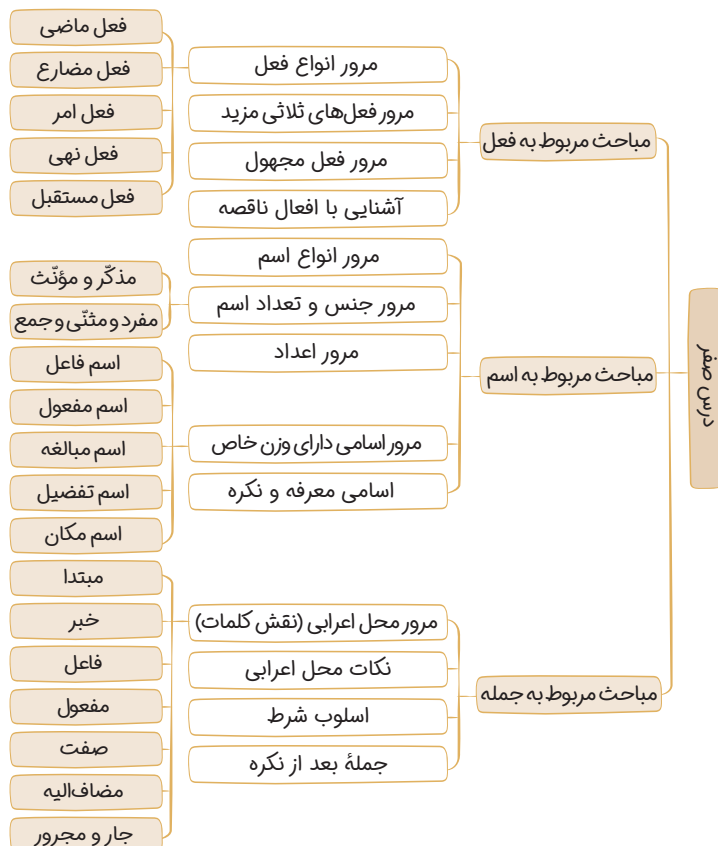
توی این قسمت همه چیزهایی رو که مربوط به اسم می‌شده، آوردیم. مثل اسم‌های دارای وزن خاص و ...

۳) مباحث مربوط به جمله

مطالبی که مربوط به یک ساختار یا بخشی در جمله می‌شده، توی این قسمت اومده! مثل محل اعرابی و ... و توی هر کدام از این سه بخش، تمامی نکاتی که از سال هفتم تا یازدهم لازم بوده بدونی، آورده شده!

یه مشاوره هم بدهت بدم؛ برای امتحان نهایی تو باید یک سری معلومات پایه‌ای داشته باشی و بعد اون‌ها رو توی ترجمه به کار ببری! توی این فصل بیشتر درباره اون مطالب پایه‌ای صحبت کردیم و کاربردش توی ترجمه، رفته توی فصل‌های ترجمه! پس این دو بخش، مکمل هم محسوب می‌شن! پرو بریم که وقت کمه!

نیم‌نگاهی به کل مباحث درس صفر

بخش اول: مباحث مربوط به فعل

• مباحثی که در این قسمت می‌آید، به شرح زیر است:

۱ آشنایی با فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی و مستقبل

۲ فعل‌های ثلاثی مزید

۳ فعل مجهول

۴ افعال ناقصه

در ادامه توضیحاتی دربارهٔ هریک از مباحث بالا ارائه شده و سپس تمرین‌های مربوط به هر یک آورده خواهد شد.

ساختار فعل ماضی: ریشهٔ فعل + شناسه‌های ثابتی که به انتهای حروف ریشه اضافه می‌شود.

ساختار فعل مضارع: حروف مضارعه (آتین) + ریشهٔ فعل + شناسه‌های ثابتی که به انتهای حروف ریشه اضافه می‌شود.

به دلیل همین ساختار فعل در زبان عربی، کافی‌ست شما به شناسه‌هایی که به انتهای فعل در ماضی می‌چسبند و به ابتدا و انتهای فعل در مضارع اضافه می‌شوند، مسلط باشید. هر جا این علائم دیده شود، آن کلمه به احتمال بسیار بالا فعل خواهد بود.

شخص	جنس	عدد	شمارهٔ صیغه	ضمیر منفصل	نام صیغه	ماضی	ترجمه	مضارع	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	هُوَ	مفرد مذکر غایب	ذَهَبَ	رفت (او - یک مرد)	يَذْهَبُ	می‌رود
		مثنی	۲	هُمَا	مثنی مذکر غایب	ذَهَبَا	رفتند (آن‌ها - دو مرد)	يَذْهَبَانِ	می‌روند
		جمع	۳	هُم	جمع مذکر غایب	ذَهَبُوا	رفتند (آن‌ها - چند مرد)	يَذْهَبُونَ	می‌روند
	مؤنث	مفرد	۴	هِيَ	مفرد مؤنث غایب	ذَهَبَتْ	رفت (او - یک زن)	تَذْهَبُ	می‌رود
		مثنی	۵	هُمَا	مثنی مؤنث غایب	ذَهَبَتَا	رفتند (آن‌ها - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روند
		جمع	۶	هُنَّ	جمع مؤنث غایب	ذَهَبْنَ	رفتند (آن‌ها - چند زن)	يَذْهَبْنَ	می‌روند
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	أَنْتَ	مفرد مذکر مخاطب	ذَهَبْتَ	رفت (تو - یک مرد)	تَذْهَبُ	می‌روی
		مثنی	۸	أَنْتُمَا	مثنی مذکر مخاطب	ذَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو مرد)	تَذْهَبَانِ	می‌روید
		جمع	۹	أَنْتُمْ	جمع مذکر مخاطب	ذَهَبْتُمْ	رفتید (شما - چند مرد)	تَذْهَبُونَ	می‌روید
	مؤنث	مفرد	۱۰	أَنْتِ	مفرد مؤنث مخاطب	ذَهَبْتِ	رفت (تو - یک زن)	تَذْهَبِينَ	می‌روی
		مثنی	۱۱	أَنْتُمَا	مثنی مؤنث مخاطب	ذَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روید
		جمع	۱۲	أَنْتُنَّ	جمع مؤنث مخاطب	ذَهَبْتُنَّ	رفتید (شما - چند زن)	تَذْهَبْنَ	می‌روید
متکلم	مذکر / مؤنث	مفرد	۱۳	أَنَا	متکلم وحده	ذَهَبْتُ	رفتم (من)	أَذْهَبُ	می‌روم
	مثنی / جمع	۱۴	نَحْنُ	متکلم مع‌الغیر	ذَهَبْنَا	رفتیم (ما)	نَذْهَبُ	می‌رویم	

تمرین ۱ عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

- ۱- أولادي (يَعْمَلَانِ يَذْهَبُونَ لا يَرْكَبْنَ)
- ۲- البنتُ (تَجْلِسِينَ لا تَكْتُبُ يَزُرُعُ)
- ۳- أنتِ (لا يَعْلَمُ تَأْكُلِينَ تَنْظُرُ)
- ۴- التلميذُ (يَكْتُبُ لا تَفْتَحُ لا يَذْرُسُونَ)
- ۵- الرجالُ (لا يأخذونَ تَكْتُمِينَ يأكلُ)
- ۶- المعلمانِ (يَشْرَبَانِ لا يَقْطَعُونَ يَشْرَبْنَ)

پاسخ گزینۀ صحیح را برای جاهای خالی مشخص کن:

- ۱- يَذْهَبُونَ
- ۲- لا تَكْتُبُ
- ۳- تَأْكُلِينَ
- ۴- يَكْتُبُ
- ۵- لا يأخذونَ
- ۶- يَشْرَبَانِ

ضمایر: هریک از صیغه‌های فعل دارای ضمائر منفصل (ناپیوسته) و متصل (پیوسته) است که کاربرد آن‌ها در جدول زیر می‌آید.

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	ضمیر متصل	جمله	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	مفرد مذکر غایب	هُوَ	ه - هـ	هُوَ كَتَبَ واجِبَاتِهِ	او تکالیفش را نوشت (او - یک مرد)
		مثنی	۲	مثنی مذکر غایب	هُمَا	هُمَا	هُمَا كَتَبَا واجِبَاتِهِمَا	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - دو مرد)
		جمع	۳	جمع مذکر غایب	هُمْ	هُمْ	هُمْ كَتَبُوا واجِبَاتِهِمْ	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - چند مرد)
	مؤنث	مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	هـا	هِيَ كَتَبَتْ واجِبَاتِهَا	او تکالیفش را نوشت (او - یک زن)
		مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	هُمَا	هُمَا كَتَبَتَا واجِبَاتِهِمَا	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - دو زن)
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	هُنَّ	هُنَّ كَتَبْنَ واجِبَاتِهِنَّ	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - چند زن)
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	مفرد مذکر مخاطب	أَنْتَ	كَ	أَنْتَ كَتَبْتَ واجِبَاتِكَ	تو تکالیفت را نوشتی (تو - یک مرد)
		مثنی	۸	مثنی مذکر مخاطب	أَنْتُمَا	كُما	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا واجِبَاتِكُمَا	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - دو مرد)
		جمع	۹	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ	كُم	أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ واجِبَاتِكُمْ	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - چند مرد)
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	كِ	أَنْتِ كَتَبْتِ واجِبَاتِكَ	تو تکالیفت را نوشتی (تو - یک زن)
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	كُما	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا واجِبَاتِكُمَا	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - دو زن)
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	كُنَّ	أَنْتُنَّ كَتَبْتُنَّ واجِبَاتِكُنَّ	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - چند زن)
متكلم	مذکر/ مؤنث	مفرد	۱۳	متكلم وحده	أَنَا	سِ	أَنَا كَتَبْتُ واجِبَاتِي	من تکالیفم را نوشتم (من)
	مثنی/ جمع	۱۴	متكلم مع الغير	نَحْنُ	سِنَا	نَحْنُ كَتَبْنَا واجِبَاتِنَا	ما تکالیفمان را نوشتیم (ما)	

تمرین ۲ اُكْتُبِ الضَّمِيرَ الْمُنَاسِبَ لِلْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ (الضَّمِيرَ الْمُنْفَصِلَ وَ الْمُتَّصِلَ):

- ۱- التَّلْمِيزُ (غایب):
- ۲- یا عَلِيٌّ:
- ۳- مُعَلِّمُونَ (غایب):
- ۴- کَاتِبَاتٍ (غایب):
- ۵- یا مَرِيْمٌ:
- ۶- یا عَلِيٌّ وَ حَسَنٌ وَ مُحَمَّدٌ:
- ۷- یا طَالِبَاتِي:
- ۸- التَّلْمِيزَانِ (غایب):
- ۹- التَّلْمِيزَاتَانِ (غایب):
- ۱۰- یا سَارَا وَ مَرِيْمٌ:
- ۱۱- الْحَيَوَانَاتِ (غایب):
- ۱۲- الْكَاتِبَةِ (غایب):

پاسخ برای کلمات زیر ضمیر مناسب بنویس (ضمیر منفصل و متصل):

- ۱- التَّلْمِيزُ (غایب): هُوَ / هـ
- ۲- یا عَلِيٌّ: أَنْتَ / كَ
- ۳- مُعَلِّمُونَ (غایب): هُمْ / هُم
- ۴- کَاتِبَاتٍ (غایب): هُنَّ / هُنَّ
- ۵- یا مَرِيْمٌ: أَنْتِ / كِ
- ۶- یا عَلِيٌّ وَ حَسَنٌ وَ مُحَمَّدٌ: أَنْتُمْ / كُمْ
- ۷- یا طَالِبَاتِي: أَنْتُنَّ / كُنَّ
- ۸- التَّلْمِيزَانِ (غایب): هُمَا / هُمَا
- ۹- التَّلْمِيزَاتَانِ (غایب): هُمَا / هُمَا
- ۱۰- یا سَارَا وَ مَرِيْمٌ: أَنْتُمَا / كُما
- ۱۱- الْحَيَوَانَاتِ (غایب): هِيَ / هِا

● دقت کنید که اگر کلمه‌ای جمع غیر انسان باشد، در حکم مفرد مؤنث در نظر گرفته می‌شود. پس ضمیری که به آن برمی‌گردد نیز باید مفرد مؤنث باشد.
۱۲- الْكَاتِبَةِ (غایب): هِيَ / هِا

تمرین ۳ عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْفَرَغَاتِ:

- ۱- رَأَى الطَّالِبُ صَدِيقَهُ (هـ □ هَا □ هُمَا □)
- ۲- أَنَا وَ زَمِيلِي صَدِيقَنَا. (رَأَيْتُ □ رَأَيْتُمَا □ رَأَيْتُنَا □)
- ۳- بِنْتِي واجِبَاتِهَا أَمْسِي. (تَكْتُبُ □ لَا تَكْتُبُ □ كَتَبْتُ □)

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ: الدِّينُ وَالتَّدِينُ

درس اول: دین و دین‌داری

الْمَسْجِدُ الْجَامِعُ فِي مَدِينَةِ دِلْهِ فِي الْهِنْدِ. (جمله مربوط به عکسی در ابتدای درس اول است.)

مسجد جامع شهر دهلی در هندوستان.

الْمَسْجِدُ	الْجَامِعُ	فِي	مَدِينَةِ	دِلْهِ	فِي	الْهِنْدِ
مسجد	جامع	در	شهر	دهلی	در	هندوستان

نکته توضیح: نام پایتخت هند در ایران و پاکستان دهلی و در هند، کشورهای عربی و در غرب دِلْهِ تلفظ می‌شود. / الْجَامِعُ: اسم فاعل و صفت

﴿... أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ یونس: ۱۰۵

با یکتاپرستی به دین روی آور.

أَقِمَّ	وَجْهَهُ	لِـ	الدِّينِ	حَنِيفًا
برپا دار	چهره، روی	برای	دین	یکتاپرست

نکته وَجْهَهُ: مفعول / حَنِيفًا: حال (معادل قید حالت توی فارسیه و به همون صورت هم ترجمه می‌شه!)

• توضیح ترجمه «أَقِمَّ وَجْهَكَ»: خیلی وقت‌ها توی ترجمه عبارت‌ها، معنای تحت‌اللفظی کلمات با نتیجه و حاصل معنا که به‌عنوان ترجمه نهایی در نظر می‌گیریم، متفاوت‌ه. توی این عبارت «به پا داشتن چهره» به مقدار نامأنوس و عجیبه؛ اما مقصود و منظور اصلی گوینده همون «روی آوردن» می‌شه! اگه یادتون باشه توی یازدهم به مثال دیگه هم داشتیم: «أَلْقَى مُحَاضِرَةً: سخنرانی کرد!» در صورتی که معنای تحت‌اللفظی این دو کلمه اینه: «أَلْقَى: انداخت» و «مُحَاضِرَةً: سخنرانی!»

التَّدِينُ فِطْرِيٌّ فِي الْإِنْسَانِ. وَالتَّارِيخُ يَقُولُ لَنَا:

دین‌داری در انسان فطری و درونی است و تاریخ به ما می‌گوید:

التَّدِينُ	فِطْرِيٌّ	فِي	الْإِنْسَانِ	وَ	التَّارِيخُ	يَقُولُ	لَنَا
دین‌داری	درونی، فطری	در	انسان	و	تاریخ	می‌گوید	ما

نکته التَّدِينُ: مبتدا / فِطْرِيٌّ: خبر / فِي الْإِنْسَانِ: جار و مجرور / التَّارِيخُ: مبتدا / يَقُولُ: خبر

• «تَدِينُ» مصدر باب تَفَعَّلَ!

تَدِينُ	يَتَدِينُ	تَدِينُ	تَدِينُ
دین‌داری کرد	دین‌داری می‌کند	دین‌داری کن	دین‌داری کردن

لَا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَكَانَ لَهُ دِينٌ وَطَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ.

هیچ ملتی از ملت‌های زمین نیست؛ مگر این‌که آیین و روشی برای پرستش داشته باشد.

لَا	شَعْبَ	مِنْ	شُعُوبِ	الْأَرْضِ	إِلَّا	وَ	كَانَ	لَهُ	دِينٌ	وَ	طَرِيقَةٌ	لِلْعِبَادَةِ
هیچ ... نیست	ملت‌ها	از	ملت‌ها	زمین	مگر	و	بود	او	آیین	و	روش	عبادت

نکته لَا: لای نفی جنس

فَالْآثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَشَفَهَا الْإِنْسَانُ، وَ الْحَضَارَاتُ الَّتِي عَرَفَهَا مِنْ خِلَالِ الْكِتَابَاتِ وَ النَّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ،

پس آثار کهنی که انسان آن‌ها را کشف کرده است، و تمدن‌هایی که آن‌ها را از طریق نوشته‌ها، کنده‌کاری‌ها، نقاشی‌ها و مجسمه‌ها شناخته است،

فَ	الْآثَارُ	الْقَدِيمَةُ	الَّتِي	اِكْتَشَفَ	هِيَ	الْإِنْسَانُ	وَ	الْحَضَارَاتُ	الَّتِي	عَرَفَ
پس	آثار	قدیمی، کهن	که	کشف کرد	آن‌ها (را)	انسان	و	تمدن‌ها	که	شناخت
هِيَ	مِنْ	خِلَالِ	الْكِتَابَاتِ	وَ	النَّقُوشِ	وَ	الرُّسُومِ	وَ	التَّمَاثِيلِ	
آن‌ها (را)	از	طریق	نوشته‌ها	و	کنده‌کاری‌ها	و	نقاشی‌ها	و	مجسمه‌ها، تندیس‌ها	

- نکته:** **الْأَثَارُ:** مبتدا (خبر این مبتدا فعل «تَوَكَّدَ» در عبارت بعدیه!) / **الْقَدِيمَةُ:** صفت / **الْإِنْسَانُ:** فاعل / **الْكِتَابَاتِ:** مضاف الیه
- «اِكتَشَفَ» فعل ماضیه از باب اِفتعال!

اِكتَشَفَ	يَكْتَشِفُ	اِكتَشَفَ	اِكتَشَفَ
کشف کرد	کشف می‌کند	کشف کن	کشف کردن

تَوَكَّدَ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالذِّينِ وَ تَدَلُّ عَلَى أَنَّهُ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِهِ:

بر توجه انسان به دین تأکید می‌کند و دلالت می‌کند بر این که این [دین‌داری] در وجود او فطری است؛

تَوَكَّدَ	اهْتِمَامَ	الْإِنْسَانِ	بِ-	الذِّينِ	وَ	تَدَلُّ	عَلَى	أَنَّ	هُ	فِطْرِيٌّ	فِي	وُجُودِ	هُ
تأکید می‌کند	توجه	انسان	به	دین	و	دلالت می‌کند	بر	این که	این	درونی، فطری	در	وجود	ش، او

- نکته:** **تَوَكَّدَ:** خبر برای «الْأَثَارُ» در عبارت قبل! / **اهْتِمَامَ:** مفعول (از اون مفعول‌هایی که توی فارسی بهش متمم می‌گیم!) / **الْإِنْسَانِ:** مضاف الیه
- «تَوَكَّدَ» فعل مضارعه از باب تَفْعِيل!

أَكَّدَ	يُوكِّدُ	أَكَّدَ	تَأَكَّدَ
تأکید کرد	تأکید می‌کند	تأکید کن	تأکید کردن

وَلَكِنَّ عِبَادَتِهِ وَ شَعَائِرَهُ كَانَتْ خُرَافِيَّةً؛

ولی عبادت‌ها و مراسم او خرافی بود؛

وَ	لَكِنَّ	عِبَادَاتِ	هِ	وَ	شَعَائِرَ	هُ	كَانَتْ	خُرَافِيَّةً
و	اما، ولی	عبادت‌ها	ش	و	مراسم	ش، او	بود	خرافی

مِثْلُ تَعَدُّدِ الْأَلِهَةِ وَ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينِ لَهَا لِكَسْبِ رِضَا هَا وَ تَجَنُّبِ شَرِّ هَا.

مانند چند خدایی (تعدد خدایان) و پیشکش کردن (تقدیم) قربانیان به آن‌ها (خدایان) برای کسب خشنودی آن‌ها و دوری از شرشان.

مِثْلُ	تَعَدُّدِ	الْأَلِهَةِ	وَ	تَقْدِيمِ	الْقَرَابِينِ	لَهَا	لِكَسْبِ	رِضَا	هَا	وَ	تَجَنُّبِ	شَرِّ	هَا
مانند	تعدد، چندگانگی	خدایان	و	تقدیم کردن، پیشکش کردن	قربانی‌ها	برای آن‌ها	برای	رضایت	آن‌ها، شان	و	دوری	بدی	آن‌ها، شان

- نکته:** **تَعَدُّدُ:** مضاف الیه / **الْأَلِهَةُ:** مضاف الیه / **لِكَسْبِ:** جار و مجرور / **رِضَا:** مضاف الیه / **هَا:** مضاف الیه / **شَرِّ:** مضاف الیه / **هَا:** مضاف الیه

- «مِثْلُ» از اسامی دائم‌الاضافه هست! هر اسمی که بلافاصله بعدش بیاد می‌شه مضاف الیه!

- «تَعَدُّدُ» و «تَجَنُّبُ» مصدر باب تَفْعَلِ هستن!

تَعَدَّدَ	يَتَعَدَّدُ	تَعَدَّدَ	تَعَدَّدَ
چندگانه (متعدد) شد	چندگانه (متعدد) می‌شود	چندگانه (متعدد) شو	چندگانه (متعدد) شدن

تَجَنَّبَ	يَتَجَنَّبُ	تَجَنَّبَ	تَجَنَّبَ
دوری کرد	دوری می‌کند	دوری کن	دوری کردن

- «تَقْدِيمُ» مصدر باب تَفْعِيلِ!

قَدَّمَ	يُقَدِّمُ	قَدَّمَ	تَقْدِيمِ
پیشکش (هدیه) کرد	پیشکش (هدیه) می‌کند	پیشکش (هدیه) کن	پیشکش (هدیه) کردن

وَأَزْدَادَتْ هَذِهِ الْخُرَافَاتُ فِي أَدْيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ.

و این خرافات در گذر زمان در دین‌های مردم افزایش یافت.

وَ	أَزْدَادَتْ	هَذِهِ	الْخُرَافَاتُ	فِي	أَدْيَانِ	النَّاسِ	عَلَى	مَرِّ	الْعُصُورِ
و	زیاد شد	این	خرافه‌ها	در	دین‌ها	مردم	بر	گذر	دوره‌ها

نکته هَذِهِ: فاعل / أَدْيَانِ: مجرور به حرف جرّ / النَّاسِ: مضاف‌الیه / مَرِّ: مجرور به حرف جرّ / الْعُصُورِ: مضاف‌الیه

وَلَكِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَتْرُكِ النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ؛ فَقَدْ قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

ولی خدای - پر برکت و بلندمرتبه بادا نام او - مردم را بر این حالت رها نساخت؛ پس [او] در کتاب با کرامتش فرموده‌است:

وَ	لَكِنَّ	اللَّهَ	تَبَارَكَ	وَ	تَعَالَى	لَمْ	يَتْرُكِ	النَّاسَ	عَلَى	هَذِهِ	الْحَالَةِ	فَدَقَدْ	قَالَ	فِي	كِتَابِهِ	الْكَرِيمِ
و	اما، ولی	خدا	پربرکت بود	و	بلند مرتبه بود	رها نکرد	مردم	بر	این	حالت	پس	گفته است	در	کتاب	شش	شریف، با کرامت

نکته النَّاسِ: مفعول / كِتَابِهِ الْكَرِيمِ: یک ترکیب وصفی-اضافیه! کلمه «کتاب» هم موصوفه و هم مضاف. البته نقشش مجرور به حرف جرّ؛ ضمیر «ه» می‌شه مضاف‌الیه و «الْكَرِيمِ» صفت برای «کتاب»!

نکته ترجمه «لَمْ + مضارع: ماضی منفی (ساده یا نقلی)»

• «تَبَارَكَ» فعل ماضیه از باب تَفَاعُلْ! ولی در عبارت درس چون حالت دعایی داره به صورت دیگه‌ای ترجمه شده!

تَبَارَكَ	يَتَبَارَكَ	تَبَارَكَ	تَبَارَكَ
پر برکت بود	پر برکت می‌باشد	پر برکت باش	پر برکت بودن

﴿أَيَّاحْسَبِ الْإِنْسَانَ أَنْ يُتْرَكَ سُذِّي﴾ الْفِيَامَةِ: ۳۶

آیا انسان گمان می‌کند (می‌پندارد) که بیهوده رها می‌شود؟

أَيَّ	يَحْسَبُ	الْإِنْسَانَ	أَنْ	يُتْرَكَ	سُذِّي
آیا	می‌پندارد	انسان	که	رها می‌شود	بیهوده، پوچ

نکته الْإِنْسَانَ: فاعل / سُذِّي: حال

نکته ترجمه «يُتْرَكَ» فعل مجهوله! به ترجمه‌ش دقت کنین!

لِذَلِكَ أَرْسَلَ إِلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَالدِّينَ الْحَقَّ.

بدین سبب پیامبران را به سویشان فرستاد تا راه راست و دین حق را آشکار کنند.

لِ	ذَلِكَ	أَرْسَلَ	إِلَيْهِمُ	الْأَنْبِيَاءَ	لِ	يُبَيِّنُوا	الصِّرَاطَ	الْمُسْتَقِيمَ	وَ	الدِّينَ	الْحَقَّ
برای	آن	فرستاد	به‌سوی	پیامبران	برای این‌که، تا	آشکار کنند	راه	راست	و	دین	حق

نکته الْأَنْبِيَاءَ: مفعول / لِيُبَيِّنُوا: حرف «لِ» در ابتدای این فعل، حرف ناصبه‌س و به معنای «تا، برای این‌که» می‌ادا! فعل مضارع هم بعد از این حرف تبدیل به مضارع التزامی می‌شه / الصِّرَاطَ: مفعول / الْمُسْتَقِيمَ: صفت / الْحَقَّ: صفت

• «أَرْسَلَ» فعل ماضیه از باب اِفْعَالِ! • «يُبَيِّنُوا» فعل مضارعه از باب تَفْعِيلِ!

يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ
آشکار می‌کند	آشکار کن	آشکار کن	آشکار کردن

أَرْسَلَ	يُرْسِلُ	أَرْسَلُ	إَرْسَالًا
فرستاد	می‌فرستد	بفرست	فرستادن

وَ قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَصِرَاعِهِمْ مَعَ أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ.

و قرآن درباره‌ی روش پیامبران (علیهم‌السلام) و درگیری آنان با مردمان کافرشان با ما سخن گفته است.

وَ	قَدْ	حَدَّثَنَا	الْقُرْآنُ	الْكَرِيمُ	عَنْ	سِيرَةِ	الْأَنْبِيَاءِ	وَ	صِرَاعِهِمْ	مَعَ	أَقْوَامِهِمْ	الْكَافِرِينَ
و	سخن گفته است	(با) ما	قرآن	کریم	درباره‌ی	روش	پیامبران	و	کشمکش	با	قوم‌ها	شان، آن‌ها

نکته: سناً: مفعول / الثَّرَانُ: فاعل / الْكَرِيمُ: صفت

• **أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ:** یک ترکیب وصفی-اضافیه! کلمه «أَقْوَامِ» هم موصوفه و هم مضاف. البته نقشش مضاف‌الیه؛ ضمیر «هِم» می‌شه مضاف‌الیه و «الْكَافِرِينَ» صفت برای «أَقْوَامِ»!

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

تذکر: «مَعَ» از اسامی دائم‌الإضافه هست!

• «حَدَّثَ» فعل ماضیه از باب تَفْعِيل!

حَدَّثَ	يُحَدِّثُ	حَدَّثْتُ	تَحْدِثُ
سخن گفت	سخن می‌گوید	سخن بگو	سخن گفتن

و لَتَذْكُرَنَّ مَثَلًا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ الَّذِي حَاوَلَ أَنْ يُنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.

و باید یاد کنیم مثالی را [داستان] ابراهیم خلیل علیه السلام را که تلاش کرد مردمش را از پرستش بت‌ها نجات دهد.

وَ	لَتَذْكُرَنَّ	مَثَلًا	إِبْرَاهِيمَ	الْخَلِيلَ	الَّذِي	حَاوَلَ	أَنْ	يُنْقِذَ	قَوْمَهُ	مِنْ	عِبَادَةِ	الْأَصْنَامِ
و	باید ذکر کنیم، یاد کنیم	مثالی	ابراهیم	دوست	که	تلاش کرد	که	نجات دهد	قوم	از	پرستش	بت‌ها

نکته: وَلَتَذْكُرَنَّ: حرف «لِ» بر سر این فعل، جازمه و به معنای «باید» هست! اگر قبل این حرف، حروف «وَ، فَ» بیان، این حرف ساکن می‌شه! فعل مضارع

هم بعد از این حرف به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شه! / مَثَلًا: مفعول / عِبَادَةِ: مجرور به حرف جَزْ / الْأَصْنَامِ: مضاف‌الیه

• «يُنْقِذُ» فعل مضارعه از باب إِفْعَال!

• «حَاوَلَ» فعل ماضیه از باب مُفَاعَلَة!

أَنْقَذَ	يُنْقِذُ	أَنْقَذْتُ	إِنْقَاز
نجات داد	نجات می‌دهد	نجات بده	نجات دادن

حَاوَلَ	يُحَاوِلُ	حَاوَلْتُ	مُحَاوَلَة
تلاش کرد	تلاش می‌کند	تلاش کن	تلاش کردن

فِي أَحَدِ الْأَعْيَادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمَ علیه السلام وَحِيدًا.

پس در یکی از عیدها هنگامی که قوم او از شهرشان خارج شدند، ابراهیم علیه السلام تنها ماند.

فَ	فِي	أَحَدِ	الْأَعْيَادِ	لَمَّا	خَرَجَ	قَوْمُهُ	مِنْ	مَدِينَتِهِمْ	بَقِيَ	إِبْرَاهِيمَ	وَحِيدًا
پس	در	یکی	عیدها	هنگامی که	خارج شد	قوم	از	شهر	ماند	ابراهیم	تنها

نکته: أَحَدٍ: مجرور به حرف جَزْ / الْأَعْيَادِ: مضاف‌الیه / قَوْمُهُ: فاعل / مَدِينَتِهِمْ: مجرور به حرف جَزْ / بَقِيَ: مضاف‌الیه / إِبْرَاهِيمَ: فاعل / وَحِيدًا: حال

تذکر: «أَحَدٌ» از اسامی دائم‌الإضافه هست!

فَحَمَلَ فَاسًا، وَكَسَّرَ جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبَدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.

و تبری را برداشت و همه بت‌ها جز بت بزرگ را در معبد شکست.

فَ	حَمَلَ	فَاسًا	وَ	كَسَّرَ	جَمِيعَ	الْأَصْنَامِ	فِي	الْمَعْبَدِ	إِلَّا	الصَّنَمَ	الْكَبِيرَ
پس، و	حمل کرد، برداشت	تبری	و	شکست	همه	بت‌ها	در	پرستشگاه، عبادتگاه	به جز	بت	بزرگ

نکته: فَاسًا: مفعول / جَمِيعَ: مفعول / الْأَصْنَامِ: مضاف‌الیه / الْمَعْبَدِ: اسم مکان و مجرور به حرف جَزْ / الصَّنَمَ: مستثنی / جَمِيعَ الْأَصْنَامِ: مستثنی منه / الْكَبِيرَ: صفت

تذکر: «جَمِيعَ» از اسامی دائم‌الإضافه هست!

• «كَسَّرَ» فعل ماضیه و از باب تَفْعِيل! حواستون باشه که این فعل مفعول‌پذیره! وقتی می‌گیم «شکست» یعنی «چیزی را شکست» نه این‌که چیزی خود به خود شکسته بشه! اگر این ریشه بره توی باب إِفْعَال، اون وقت معنی شکستن خود به خود می‌ده: «انكسر: شکسته شد»!

كَسَّرَ	يُكَسِّرُ	كَسَّرْتُ	تَكْسِير
شکست	می‌شکنند	بشکن	شکستن

۵- لا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
نفی نفی

خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند.

نکته: اللّهُ: فاعل / مَنْ: مفعول (از مواردی که توی فارسی به صورت متمم ترجمه می شه!) / النَّاسُ: مفعول (از مواردی که توی فارسی به صورت متمم ترجمه می شه!)

• تمارین کتاب در ادامه کاملاً حل شده با بیان تمامی نکات! کاملتر از آنچه فکر کنید!

الْتَّمَارِين

الْتَّمَارِينِ الْأَوَّلُ

آئی کلمه من کلمات معجم الدرس تَناسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ؟
تمرین اول: کدام کلمه از کلمات واژه نامه درس با توضیحات زیر تناسب دارد؟

۱- آلَةٌ ذَاتٌ يَدٌ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنَّ عَرِيضَةٌ مِنَ الْحَدِيدِ يَقْطَعُ بِهَا: (الْفَأْسُ: تبر)
ابزاری دارای دسته ای از چوب و دندانهای پهن از آهن که با آن بریده می شود.

نکته: يَدٌ: مضاف الیه

تذکره: «ذات» از اسامی دائم الإضافة است!

• «يَقْطَعُ» فعل مجهول است؛ در ترجمه آن دقت کنید!

۲- تَمَثَّلُ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (الْصَّنَمُ: بت)
مجسمه ای از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خدا پرستیده می شود.

نکته: «يُعْبَدُ» فعل مجهول است؛ در ترجمه آن دقت کنید!

۳- عُضْوٌ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجَذَعِ: (الْكَيْفُ: شانه)
عضوی از اعضای جسم که بالای تنه قرار دارد.

نکته: الْجِسْمِ: مضاف الیه / الْجَذَعِ: مضاف الیه

۴- اَلْتَّارِكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَائِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ: (الْحَنِيفُ: یکتا پرست)
ترک کننده باطل و روی آورنده به دین حق.

نکته: اَلْتَّارِكُ: اسم فاعل / اَلْبَاطِلُ: اسم فاعل و مجرور به حرف جرّ / الْمُتَمَائِلُ: اسم فاعل

۵- اِنَّهُمْ بَدَؤُوا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ حَفِيٍّ: (بَدَؤُوا يَنْهَامَسُونَ: شروع به پیچ پیچ کردند)
آنان با سخنی پنهان (به طور پنهانی) شروع به صحبت کردند.

الْتَّمَارِينِ الثَّانِي

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْحَرْفَ الْمُسَبَّبَةَ بِالْفِعْلِ، وَ لَا النَّافِيَةَ لِلْجِنْسِ.

تمرین دوم: عبارات زیر را ترجمه کن، سپس حرف مشتبه بالفعل و لای نفی جنس را مشخص کن.

نکته: الْمُسَبَّبَةُ: اسم مفعول و صفت / النَّافِيَةُ: اسم فاعل و صفت (این کلمه صفت برای «لا» محسوب می شه و «لا» مؤنث در نظر گرفته می شه!)

۱- ﴿قَبِيلٌ اَدْخُلَ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ﴾ ايس: ۲۶ و ۲۷
حرف مشتبه بالفعل

گفته شد: به بهشت وارد شو. گفت: ای کاش قوم من بدانند که پروردگار مرا آمرزیده و [من را] از گرامیان قرار داده است.

نکته: الْجَنَّةُ: مفعول / الْمُكْرَمِينَ: اسم مفعول و مجرور به حرف جرّ

۲- ﴿... لَا تَخْزَنُ اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا ...﴾ التَّوْبَةِ: ۴۰
حرف مشتبه بالفعل

اندوهگین نباش؛ زیرا خدا با ماست.

۳- ﴿... لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ...﴾ الصّٰفّٰتِ: ۳۵
لای نفی جنس

هیچ خدایی جز خداوند نیست.

۱- قیل: گفته شد (قال: گفت)

۴- لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
 لای نفی جنس / لای نفی جنس

کسی که هیچ [وفای به] پیمانی ندارد، هیچ دینی ندارد.

۵- إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَيفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ^۱. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
 حرف مشتبهه بالفعل

همانا از سنت [حسنه] است که مرد (انسان) همراه مهمانش تا درب خانه برود.

الْتَّمِرِينَ التَّالِثُ

أ. اِقْرَأِ الشَّعْرَ الْمَنْسُوبَ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيٍّ، ثُمَّ عَيِّنِ تَرْجَمَةَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حُطًّا.

تمرین سوم: الف. شعر نسبت داده شده به امام علی علیه السلام را بخوان، سپس ترجمه کلماتی را که زیر آن‌ها خطی است، مشخص کن.

نکته المَنْسُوبُ: اسم مفعول و صفت

أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمِّ وَ لِأَبٍ

هَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ فِصَّةٍ / أَمْ حَدِيدٍ أَمْ نُحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ

بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ^۲ / هَلْ سِوَى^۳ لَحْمٍ وَ عَظْمٍ^۴ وَ عَصَبٍ^۵

إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ

ای که نابخردانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم تنها از یک مادر و یک پدراند.

آیا آنان را می بینی (می پنداری) که از نقره یا آهن یا مس یا طلا آفریده شده اند؟

بلکه آنان را می بینی از تکه گلی آفریده شده اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی اند؟

افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب. اِسْتَخْرِجْ مِنَ الْأَيَّاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ الْفِعْلَ الْمَجْهُولَ، وَ الْجَارَ وَ الْمَجْرُورَ، وَ الصِّفَةَ وَ الْمَوْصُوفَ.

تمرین سوم: ب. از بیت‌ها اسم فاعل، فعل مجهول، جار و مجرور و صفت و موصوف را استخراج کن.

اسم فاعل: الْفَاخِرُ، ثَابِتٍ

فعل مجهول: خَلِقُوا

جار و مجرور: بِالنَّسَبِ - لِأُمِّ - لِأَبٍ - مِنْ فِصَّةٍ - مِنْ طِينَةٍ - لِعَقْلِ

عَقْلٍ ثَابِتٍ: ترکیب وصفی (عَقْلٍ: موصوف / ثَابِتٍ: صفت)

الْتَّمِرِينَ الرَّابِعُ

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

تمرین چهارم: احادیث را ترجمه کن، سپس آن‌چه را از تو خواسته شده، مشخص کن.

۱- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُبْذَرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا بَرَكَةَ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ وَ نَوْعُ لَا)
 لای نفی فعل مجهول / لای نفی جنس

هر خوراکی که نام خدا بر آن یاد نشود، ... هیچ برکتی در آن نیست.

نکته طَعَامٍ: مضاف الیه / اللّٰه: مضاف الیه

تذکر «كُلُّ» از اسامی دائم الاضافه است!

۲- لَا تَغْضَبْ، فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نَوْعُ الْفِعْلِ)
 فعل نهی

خشمگین مشو، زیرا خشم مایه تباهی است.

۳- لَا فَفَرَّ أَسَدٌ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةٌ مِثْلَ التَّفَكُّرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْمُضَافُ إِلَيْهِ وَ نَوْعُ لَا)
 لای نفی جنس / لای نفی جنس / مضاف الیه

هیچ ففوری سخت‌تر از نادانی نیست و هیچ عبادتی مانند اندیشیدن نیست.

۱- الدَّار: خانه

۲- الطِّين: گل

۳- سِوَى: به جز

۴- الْعَظْمُ: استخوان «جمع: الْعِظَام»

۵- الْعَصَب: پی

۶- الْمَفْسَدَةُ: مایه تباهی

بانک سؤالات تشریحی (شبيهه‌ساز امتحان نهایی)

چیدمان و انتخاب سؤالات این بخش براساس «سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم» و «یوشش صدرصدی نکات احتمالی امتحان نهایی» صورت گرفته است.

الف تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

- (شهریور ۹۸، خرداد ۱۴۰۰ و دی ۱۴۰۰)
 (خرداد ۱۴۰۱)
 (خرداد ۹۹، دی ۹۹)
 (دی ۹۷)
 (دی ۱۴۰۱)
 (شهریور ۹۹)
 (دی ۹۸)
 (شهریور ۱۴۰۰)
 (شهریور ۱۴۰۱)
 (خرداد ۹۸)
 (دی ۹۷، شهریور ۹۹)
 (شهریور ۹۹)
 (شهریور ۱۴۰۰)
 (شهریور ۹۸)
 (خرداد ۱۴۰۲)
 (شهریور ۱۴۰۲)
 (دی ۱۴۰۲)
 (شهریور ۱۴۰۲)

۱. عِبَادَتُهُ وَ شَعَائِرُهُ كَانَتْ خُرَافِيَّةً.
۲. «وَ أَقِيمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا»
۳. إِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ.
۴. عَلَّقَ الْفَأْسَ عَلَى كَتِفِهِ.
۵. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ عَنْ صِرَاعِ الْأَنْبِيَاءِ مَعَ الْكَافِرِينَ.
۶. كَسَّرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) جَمِيعَ الْأَضْنَامِ.
۷. أَنْقَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ (ع) مِنَ النَّارِ.
۸. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمَ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ.
۹. يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ.
۱۰. أَنْقَذَ إِبْرَاهِيمَ (ع) قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَضْنَامِ.
۱۱. «كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرصُوصٌ»
۱۲. طَلَبَ الْحَاجَةَ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ.
۱۳. شَاهَدُوا أَصْنَامَهُمْ مُكْسَرَةً.
۱۴. «إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ»
۱۵. قَرَأْنَا أُنشُودَةً فِي الصَّفِّ.
۱۶. إِلَهِي! اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ.
۱۷. الْأُمُّ كَانَتْ تَحْمِي طَائِرًا مَجْرُوحًا.
۱۸. لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكَذِبِ.

ب عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

- (دی ۹۸، شهریور ۹۹، شهریور ۱۴۰۰ و دی ۱۴۰۲)
 (شهریور ۱۴۰۱، خرداد ۹۸، خرداد ۹۹)
 (شهریور ۹۹، خرداد ۹۹)
 (دی ۹۷)
 (خرداد ۱۴۰۲)

۱۹. (النُّزَاعُ، السَّلْمُ، الْخَنِيفُ، الْمَوْحِدُ)
 ۲۰. (الصَّرَاعُ، النَّزَاعُ، الْخَيْرُ، السَّوَاءُ)
 ۲۱. (الصَّرَاعُ، السَّلْمُ)
 ۲۲. (الْأَقْوَابُ - الصَّرَاعُ - أَرَى - اِكْتَسَبَ - السَّلْمُ - أَشَاهَدُ)
 ۲۳. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «أَسْفَلَ» فِي الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ:
الْكَيْفُ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجِدْعِ.
 ۲۴. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «تَارِكًا» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «مُكْسَرًا» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) نُسِمِي الْمُتَمَائِلَ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ حَنِيفًا.
 ۲۵. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «إِنْشِرَاحًا» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «سِيرَةً» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) حَزَنُ الْمُؤْمِنِينَ فِي قُلُوبِهِمْ.
 ۲۶. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «إِقْتِرَابًا» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «نَصَرَ» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) أَعَانِي رَبِّي فِي صُعُوبَاتِ الْحَيَاةِ.
- (ب) يَنْظَاهِرُ الطَّائِرُ الدُّكِّيَّ أَمَامَ الْخَيْوَانِ الْمُفْتَرِسِ بَأَنَّ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ.
 (ب) عَلَيْنَا أَنْ نَطَالِعَ طَرِيقَةَ الْأَنْبِيَاءِ.
 (ب) يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ إِبْتِعَادِ الْعَدُوِّ وَ يَطِيرُ بَعْتَةً.

پ عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

- (شهریور ۱۴۰۱)
 (دی ۱۴۰۰)
 (شهریور ۱۴۰۰)
 (خرداد ۹۸)

۲۷. (الف) أَلْفِضَةٌ (ب) الْخَدِيدُ (ج) الطَّيْبَةُ (د) النَّحَاسُ
۲۸. (الف) أَلْفِضَةٌ (ب) الطَّيْبَةُ (ج) الدَّهَبُ (د) النَّحَاسُ
۲۹. (الف) النَّفُوسُ (ب) الرُّسُومُ (ج) الْكِتَابَاتُ (د) الْأَقْوَامُ
۳۰. (الف) أَلْفَمٌ (ب) أَلطِينٌ (ج) الرَّجُلُ (د) أَلْعَظْمُ

(شهریور ۱۴۰۲)

۳۱. الف) فَأَسَاءَ (ب) أَمْسِي (ج) عَدَا (د) الْيَوْمِ (ه) أَلَانَ ()
 ۳۲. الف) الْبَنِيَانِ (ب) السُّدَى (ج) النَّقْشِ (د) التَّمَالِ ()
 ۳۳. الف) الطَّائِرِ (ب) الْفَرِيَسَةَ (ج) الْعُشِّ (د) الْخِدَاعِ ()

ت) أَكْتُبُ مُفْرَدًا أَوْ جَمَعَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

(خرداد ۱۴۰۱)

۳۴. أَكْتُبُ جَمَعَ «النَّقْشِ»: ()

(دی ۹۸)

۳۵. أَكْتُبُ جَمَعَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: عَلَّقَ الْفَأْسَ عَلَى كِتَابِ الصَّنَمِ: ()

(خرداد ۱۴۰۲)

۳۶. أَكْتُبُ مُفْرَدًا كَلِمَةَ «الْفَرَائِسِ»: ()

(شهریور ۱۴۰۲)

۳۷. أَكْتُبُ مُفْرَدًا «فِرَاحٍ»: ()

۳۸. أَكْتُبُ مُفْرَدًا أَوْ جَمَعَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ:

الف) حَضَارَةٌ:	ب) بَسْمَات:
ج) حَادِثَةٌ:	د) أَذْيَان:
ه) شُعُوب:	و) قُرْبَان:
ز) فُؤُوس:	ح) صَبِيف:
ط) أَسْنَان:	ي) قَوْم:

ث) اِنْتَجِبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

(دی ۱۴۰۲)

۳۹. يَكُونُ بِلَا فَائِدَةٍ: (الْحِطُّ، الذَّاءُ، الصَّحَّةُ، السُّدَى)

۴۰. تِمَثَالٌ مِنْ حَجْرٍ أَوْ حَسَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يَغْبِذُهُ النَّاسُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (السُّدَى، الصَّنَمِ، الْمُفْتَرِسِ)

۴۱. عُضْوٌ مِنَ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجَذَعِ: (الرَّأْسُ، الْفَأْسُ، الْعُشُّ)

۴۲. النَّارُكَ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَائِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ: (الْحَنِيفِ، مَرُصُوصِ، الصَّبِيفِ)

۴۳. مَنْ يَأْتِي إِلَى بَيْتِنَا وَيَبْقَى عِدَّةَ سَاعَاتٍ أَوْ أَيَّامٍ: (الصَّبِيفِ، الدَّارِ، الطَّيْنِ)

۴۴. قِسْمٌ أبيضٌ مِنَ الْجِسْمِ عَلَيْهِ لَحْمٌ: (العَظْمِ، اللَّحْمِ، الصَّدْرِ)

ج) تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ:

(دی ۱۴۰۱)

۴۵. الْكِتَابَاتُ وَ النَّقُوشُ تَدُلُّ عَلَى أَنَّ الدِّينَ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِ الْإِنْسَانِ. (۰/۷۵)

(دی ۱۴۰۱)

۴۶. إِلَهِي اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ. (۰/۵)

(دی ۱۴۰۱ و شهریور ۹۹)

۴۷. لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. (۰/۵)

(شهریور ۱۴۰۱)

۴۸. كُلُّ طَعَامٍ لَا يَذُكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ ... لَا بَرَكَةَ فِيهِ. (۰/۷۵)

(شهریور ۱۴۰۱)

۴۹. أَحْضَرُوا إِبْرَاهِيمَ (ع) فَقَذَفُوهُ فِي النَّارِ، ثُمَّ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهَا. (۰/۷۵)

(خرداد ۱۴۰۱، خرداد ۹۹ و شهریور ۹۸ با تغییر)

۵۰. حَاوَلِ إِبْرَاهِيمَ (ع) لِإِنْقَاذِ قَوْمِهِ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ. (۰/۷۵)

(خرداد ۱۴۰۱)

۵۱. لَا فِقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ. (۰/۷۵)

(دی ۱۴۰۰)

۵۲. ﴿أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا يَا إِبْرَاهِيمَ﴾ (۰/۵)

(دی ۱۴۰۰، شهریور ۹۹)

۵۳. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ (ع). (۰/۵)

(دی ۱۴۰۰ با تغییر)

۵۴. نَرَى فِي أَذْيَانِ النَّاسِ خُرَافَاتٍ قَدْ إِزْدَادَتْ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ. (۰/۷۵)

(شهریور ۱۴۰۰)

۵۵. ﴿أَيُّ يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ (۰/۵)

(شهریور ۱۴۰۰)

۵۶. الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالدِّينِ. (۰/۵)

(شهریور ۱۴۰۰)

۵۷. فِي أَحَدِ الْأَعْيَادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمَ (ع) وَحِيدًا. (۰/۷۵)

(خرداد ۱۴۰۰)

۵۸. ﴿وَأَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ (۰/۵)

(خرداد ۱۴۰۰، دی ۹۷)

۵۹. ﴿قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ (۰/۷۵)

(خرداد ۱۴۰۰)

۶۰. لَا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَكَانَ لَهُ دِينٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ. (۰/۷۵)

۶۱. ﴿فَهَذَا يَوْمَ التَّبْعِ وَ لِكَيْتُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۵/۰)
۶۲. أَجَابَ الْمُدِيرُ: لَا طَالِبَ هُنَا. (۵/۰)
۶۳. بَدَأَ الْقَوْمُ يَتَهَامَسُونَ: إِنَّ الصَّنَمَ لَا يَتَكَلَّمُ وَ يَقْصِدُ إِبْرَاهِيمَ (ع) الْإِسْتِهْزَاءَ بِأَضَانِمَا. (۵/۷۵)
۶۴. خُذُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ. (۵/۰)
۶۵. كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ. (۵/۰)
۶۶. لَا لِبَاسٍ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. (۵/۰)
۶۷. كَسَّرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبَدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ. (۵/۰)
۶۸. ﴿وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرَابًا﴾ (۵/۰)
۶۹. لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. (۵/۰)
۷۰. ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا﴾ (۵/۰)
۷۱. أَعَلَّقَ إِبْرَاهِيمُ الْفَأْسَ عَلَى كَيْفِ أَكْبَرِ الْأَصْنَامِ قَبْلَ أَنْ يَتْرَكَ الْمَعْبَدَ؟ (۵/۰)
۷۲. كَثِيرٌ مِنَ الْأَشْيَاءِ يُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِينِ مِنْهَا الْأَحْضَارَاتُ الْقَدِيمَةُ. (۵/۰)
۷۳. لَعَلَّ اللَّهَ يُنَبِّرُ عَقْلِي وَ قَلْبِي بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ. (۵/۰)
۷۴. هَذَا الطَّائِرُ لَنْ يَطِيرَ بَعْتَةً لِأَنَّهُ لَمْ يَتَأَكَّدْ مِنْ خِدَاعِ عَدُوِّهِ. (۵/۰)
۷۵. يُشَاهِدُ حَيَوَانَ مُفْتَرِسٌ قُرْبَ عَشِّ الطَّائِرِ الدَّكِيِّ. (۵/۰)
۷۶. إِنَّ مِنَ السَّنَةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَيفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. (۵/۰)
۷۷. حِينَ يَرَى حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا يَتَظَاهَرُ بِأَنْ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ. (۵/۰)
۷۸. ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ (۵/۰)
۷۹. عِنْدَمَا يَرْجِعُ النَّاسُ يُشَاهِدُونَ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ. (۵/۷۵)
۸۰. ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحْمَلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾ (۵/۰)
۸۱. أَرْجُو مِنَ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ التَّوْفِيقَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ. (۵/۷۵)
۸۲. نَحْنُ خُلِقْنَا مِنَ الطِّينِ فَلَا نَفْتَخِرُ بِنَسَبِنَا. (۵/۰)
۸۳. لَمَّا شَاهَدَ النَّاسُ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ أَحْضَرُوا إِبْرَاهِيمَ (ع) لِلْمُحَاكَمَةِ. (۵/۷۵)
۸۴. إِنْ تَسَبَّوْا النَّاسَ تَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بَيْنَهُمْ. (۵/۰)
۸۵. الطَّائِرُ قَدْ تَأَكَّدَ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ. (۵/۰)
۸۶. لِنَأْخُذِ الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا نَأْخُذِ الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ. (۵/۰)
۸۷. نَرْجُو مِنَ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ التَّوْفِيقَ نَصِيبَنَا فِي حَيَاتِنَا. (۵/۰)
۸۸. أَحْضَرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) فَقَذَفَ فِي النَّارِ، ثُمَّ أَنْقَذَهُ رَبُّهُ مِنْهَا. (۵/۷۵)

ج. اِنتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: هِر يَكْ اَز مَوَارِدِ (۵/۲۵)

۸۹. أَجَاب: لِمَ تَسْأَلُونَنِي؟ إِسْأَلُوا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.
- (۱) جواب داد: از من نپرسید، از بت بزرگ بپرسید.
- (۲) جواب داد: چرا از من می‌پرسید؟ از بت بزرگ بپرسید.
۹۰. بَلِّ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ.
- (۱) بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند.
- (۲) بلکه آنان را می‌بینی که تکه گلی آفریدند.
۹۱. ﴿وَ لَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ﴾
- (۱) گفتارشان تو را اندوهگین نمی‌سازد.
- (۲) نباید گفتارشان تو را اندوهگین سازد.
۹۲. إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ.
- (۱) افتخار، تنها به خردی استوار است.
- (۲) به‌درستی که افتخار به خردی استوار است.
۹۳. عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ وَ إِتْقَانِ فِرَاحِهِ، يَطِيرُ.
- (۱) هنگامی که این پرنده از فریب دشمن و نجات جوجه‌هایش مطمئن می‌شود، پرواز می‌کند.
- (۲) هنگامی که این پرنده از فریب دشمنان و نجات زندگی جوجه‌هایش مطمئن می‌شود، پرواز می‌کند.

۹۴. ﴿وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

(شهریور ۹۹)

- (۱) و گفتارشان نباید تو را ناراحت کند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.
- (۲) و گفتارشان تو را ناراحت نکرده است، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.

۹۵. ﴿لَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

(شهریور ۱۴۰۱)

- (۱) گفتارشان نباید تو را غمگین کند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.
- (۲) گفتارشان تو را غمگین نمی‌کند، زیرا ارجمندی برای خداست.

۹۶. يَا لَيْتَنِي أَذْهَبَ مَرَّةً أُخْرَى!

(خرداد ۱۴۰۲)

- (۱) ای کاش بار دیگر می‌رفتم.
- (۲) ای کاش بار دیگر بروم.

۹۷. ﴿... لَا عَلِمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ...﴾

(شهریور ۱۴۰۲)

- (۱) جز آنچه به ما آموخته‌ای، هیچ دانشی نداریم.
- (۲) هیچ دانشی جز آنچه آموخته بودیم، نداشتیم.

ح کَمَلِ الْفَرَغَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ: هر یک از موارد (۵/۲۵)

۹۸. كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرَكُ.

(خرداد ۹۸)

..... خشنود ساختن همه مردم هدفی است که

۹۹. وَ أَمَلًا الدُّنْيَا سَلَامًا شَامِلًا كُلِّ الْجِهَاتِ.

(خرداد ۹۸)

دنیا را از فراگیر در همه جهت‌ها

۱۰۰. تَمَنَّى الْمَزَارِعُ: «لَيْتَ الْمَطَرُ يَنْزِلُ كَثِيرًا».

(خرداد ۹۹)

کشاورز : باران زیاد ببارد.

۱۰۱. وَ أَمَلًا الصِّدْرَ انْشِرَاحًا وَ فَمِي بِالْبَسْمَاتِ.

(خرداد ۹۹)

و سینه را از و دهانم را با پر کن.

۱۰۲. ﴿قَالُوا حَرِّقُوهُ وَ انصُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾

(خرداد ۱۴۰۱)

گفتند: او را و خدایانتان را

۱۰۳. لَا كَنْزَ أَغْنَى مِنَ الْقَنَاعَةِ.

(دی ۹۷)

..... گنجی از قناعت نیست.

۱۰۴. ﴿وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا﴾

(دی ۹۷ و شهریور ۱۴۰۲)

کافر می‌گوید: من بودم.

۱۰۵. بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ هَلْ سَوَى لِحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ؟

(دی ۹۷)

بلکه آنان را که از تکه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و و پی‌اند؟

۱۰۶. ﴿رَبَّنَا وَ لَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾

(دی ۹۸)

پروردگارا، آنچه توانش را بر ما

۱۰۷. حَضَرَ السُّيَاحَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ لِكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَخْضُرْ.

(شهریور ۹۹)

گردشگران در سالن حاضر شدند ولی حاضر نشد.

۱۰۸. وَ أَعْتَبِي فِي دُرُوسِي وَ أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ.

(شهریور ۹۹)

و من را در درس‌هایم و تکالیف

۱۰۹. ﴿وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

(شهریور ۹۸)

گفتارشان نباید تو را، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.

۱۱۰. لَا تَطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ.

(شهریور ۱۴۰۲)

از آنچه به نیازمندان

خ تَرْجِمَ مَا تَحْتَهُ حَطًّا: هر یک از موارد (۲۵/۰)

۱۱۱. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۱) أَيُّهَا النَّاسُ، اِسْتَعْفِرُوا لِذُنُوبِكُمْ:
۱۱۲. اِنْقَطَعَ: بریده شد
(۱) لَنْ يَنْقَطِعَ:
۱۱۳. اَجْلَسَ: نشانید
(۱) لِمَاذَا لَا تَجْلِسِينَ الْاَطْفَالَ؟:
۱۱۴. عَقَرَ: آمرزید
(۱) الْمَغْفُورُ:
۱۱۵. عَقَرَ: آمرزید
(۱) لَا يُعْفَرُ الْمُخْطِئُ:
۱۱۶. تَعَلَّمَ: یاد گرفت
(۱) رَجَاءٌ تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ:
۱۱۷. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۱) اَنْتُمْ قَدْ اِسْتَعْفَرْتُمْ:
۱۱۸. خَرَجَ: خارج شد
(۱) لَمْ يَخْرُجْ مِنَ الْبَيْتِ:
۱۱۹. قَطَعَ: برید
(۱) كَانُوا يَقْطَعُونَ:
۱۲۰. شَاهَدَ: مشاهده کرد
(۱) لَنْ يُشَاهِدَ:
۱۲۱. سَأَلَ: سؤال کرد
(۱) اَنْتُمْ لِمَ تَسْأَلُونِي:
۱۱۱. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۲) لَيْتَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ لِذُنُوبِهِمْ:
۱۱۲. اِنْقَطَعَ: بریده شد
(۲) كَانْ يَنْقَطِعُ:
۱۱۳. اَجْلَسَ: نشانید
(۲) هُمْ لَمْ يُجْلِسُوا التَّلَامِيذَ:
۱۱۴. عَقَرَ: آمرزید
(۲) الْعَقَارُ:
۱۱۵. عَقَرَ: آمرزید
(۲) قَدْ عَقَرَ اللهُ عَبْدَهُ:
۱۱۶. تَعَلَّمَ: یاد گرفت
(۲) التَّلَامِيذُ قَدْ يَتَعَلَّمُونَ اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ:
۱۱۷. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۲) هُمْ لَا يَسْتَغْفِرُونَ:
۱۱۸. خَرَجَ: خارج شد
(۲) لَا تَخْرُجُوا مِنَ الصَّفِّ:
۱۱۹. قَطَعَ: برید
(۲) لَا تَقْطَعْ:
۱۲۰. شَاهَدَ: مشاهده کرد
(۲) اَشْهَدُ:
۱۲۱. سَأَلَ: سؤال کرد
(۲) سُئِلَ الْمُدِيرُ: أَمْ فِي الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ؟
- (خرداد ۹۸)
(دی ۹۷)
(دی ۹۸)
(دی ۹۹)
(دی ۱۴۰۰)
(دی ۱۴۰۱)
(شهریور ۹۹)
(شهریور ۱۴۰۰)
(شهریور ۹۸)
(شهریور ۹۸)
(خرداد ۱۴۰۲)
- (خرداد ۹۹)
(خرداد ۱۴۰۰)
(خرداد ۱۴۰۱)
(دی ۹۷)
(دی ۱۴۰۰)
(دی ۱۴۰۱)
(شهریور ۱۴۰۰)
(شهریور ۹۸)
(خرداد ۱۴۰۲)
(دی ۱۴۰۲)
(شهریور ۱۴۰۲)

د عَيْنَ الْمَحَلِّ الْاِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا: هر یک از موارد (۲۵/۰)

۱۲۲. لَا يَزْحَمُ اللهُ مَنْ لَا يَزْحَمُ النَّاسَ.
۱۲۳. الْاَثَارُ الْقَدِيْمَةُ تُؤَكِّدُ اِهْتِمَامَ الْاِنْسَانِ بِالْاِنْسَانِ.
۱۲۴. حَضَرَ الْمَسَافِرُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ.
۱۲۵. تُؤَكِّدُ الْاَثَارُ الْقَدِيْمَةُ اِهْتِمَامَ الْاِنْسَانِ بِالْاِنْسَانِ.
۱۲۶. يَتَّبِعُ الْحَيَوَانُ طَائِرًا فِي عَشِيَّتِهِ.
۱۲۷. لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ اَهْلِ الْحَقِّ.
۱۲۸. يَزِي الطَّائِرُ الذَّكِيُّ حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا.
۱۲۹. عَلَّقَ اِبْرَاهِيْمُ (ع) الْفَأْسَ عَلٰى كَتِفِ اصْغَرِ الْاَصْنَامِ.
۱۳۰. الْهَدَفُ مِنْ تَقْدِيْمِ الْقَرَابِيْنِ لِلْاِلَهِيَّةِ تَجَنُّبُ شَرِّهَا.
۱۳۱. «وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا»
۱۳۲. حَاوَلَ اِبْرَاهِيْمُ اَنْ يَنْقِدَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْاَصْنَامِ.
۱۳۳. لَمَّا رَجَعَ النَّاسُ، شَاهَدُوا اَصْنَامَهُمْ الْمَكْسِرَةَ.
۱۳۴. لِمَ تَسْأَلُونِي؟! اِسْأَلُوا الصَّنَمَ الْكَبِيْرَ.
۱۳۵. اِبْرَاهِيْمُ (ع) يَفْصِدُ الْاِسْتِهْزَاءَ بِاَصْنَامِنَا.
۱۳۶. «فَهَذَا يَوْمَ الْبِعْثِ وَلِكِنِّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ»
۱۳۷. لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِيْنَ مِمَّا لَا تَأْكُلُوْنَ.
۱۳۸. حَضَرَ جَمِيْعُ السِّيَاحِ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ.
۱۳۹. الطَّائِرُ الذَّكِيُّ يَرِي حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا قُرْبَ عَشِيَّتِهِ.
- (خرداد ۹۹)
(خرداد ۱۴۰۰)
(خرداد ۱۴۰۱)
(دی ۹۷)
(دی ۱۴۰۰)
(دی ۱۴۰۱)
(شهریور ۱۴۰۰)
(شهریور ۹۸)
(خرداد ۱۴۰۲)
(دی ۱۴۰۲)
(شهریور ۱۴۰۲)

تألیف	سؤالات شبیه‌ساز امتحان نهایی نوبت اول			آزمون شماره ۱
تاریخ: / /	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضه و فیزیک - علوم تجربی	درس: عربی ۳	

ردیف	سؤالات	بارم
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (الف) سَيَارَتُنَا مُعْطَلَةٌ فِي الْمَوْقِفِ. (ب) اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ. (ج) اَلْسَمَكَةُ تُطْلِقُ قَطْرَاتِ الْمَاءِ مُتتَالِيَةً.	۱
۲	عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: (كلمة واحدة زائدة) «أَسْفَل - أَعْلَى - النَّاجِح - الْخَنيف - الْفَائِز - اَلْسَلَم - اَلنَّزَاع»	۰/۷۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: الرَّجُلُ □ الإِمْرَأَةُ □ الرَّأْسُ □ الْكَيْتِفُ □	۰/۲۵
۴	اُكْتُبِ الْمُفْرَدَ لِكَلِمَةِ الْجَمْعِ وَ الْجَمْعَ لِكَلِمَةِ الْمُفْرَدِ: (الف) اَلنَّقْشُ: (ب) اَلْقَمَمُ:	۰/۵
۵	اِنتَخِبِ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ: يَكُونُ بِلَا فَايْدَةٍ (الْدَاءُ □ اَلصَّحَّةُ □ اَلسُّدَى □ اَلْعَظْمُ □)	۰/۲۵
۶	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: (الف) «إِنَّا جَعَلْنَا قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ» (ب) «بَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ اِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً» (ج) «رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ» (د) عِنْدَمَا يَرْجِعُ النَّاسُ يُشَاهِدُونَ أَصْنَامَهُمْ الْمَكْسَرَةَ. (هـ) إِنَّ هَذِهِ السَّمَكَةُ تُدَافِعُ عَنِ صِغَارِهَا وَ هِيَ تَسِيرُ مَعَهَا. (و) «لَا تَغْضَبْ فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسُدَةٌ». (ز) «لَا فَفَرَّ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ». (ح) يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعُدُوِّ فَيَطِيرُ بَعْتَةً. (ط) «إِنَّ تَسْبُوتَ النَّاسِ تَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بَيْنَهُمْ». (ي) حَاوَلَ إِبْرَاهِيمُ أَنْ يَنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
۷	اَكْمِلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ: (۱) «لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ»: (از آن چه الف) به نیازمندان ب) (۲) «يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرِيًّا»: (و كافر می گوید الف) من ب) بودم.	۱
۸	عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجُمَةِ: (۱) یا لیتنی اذهب مرة أخرى. (۲) رأيت الأعبین الإيرانيین ضاحکین. (الف) ای کاش بار دیگر می رفتم. □ (ب) ای کاش بار دیگر بروم. □ (الف) بازیکنان ایرانی را خندان دیدم. □ (ب) بازیکنان ایرانی خندان را دیدم. □	۰/۵
۹	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (الف) عَلِمَ: دانست (ب) لَعِبَ: بازی کرد (ج) سَمَحَ: اجازت داد (د) فَفَرَّ: پرید (۱) عَلِمَتِ الْأَسْرَارَ (۱) سَيَلَعَبَ الْفَرِيقَانِ (۱) لَا تَسْمَحِي الْخُرُوجَ مِنَ الصَّفِّ (۱) مَا فَفَرَّتْ مِنَ الطَّائِرَةِ (۲) لَا تَعْلَمُونَ الدُّرُوسَ الْمَاضِيَةَ (۲) لَا يَلْعَبُ الطِّفْلُ فِي الشَّارِعِ (۲) سَمَحَتْ لِلنَّاسِ أَنْ يَدْخُلُوا (۲) الْبَوْمَةَ وَ الْخَفَاشَ يَقْفِزَانِ فِي اللَّيْلِ	۲

بارم	سؤالات	ردیف
١	عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفِرَاحِ: (الف) الصَّدِيقَتَانِ مِنْ أَعْمَالِهِمَا. (نَدِمْنَا ☐ نَدِمْتُمَا ☐ نَدِمَا ☐ (ب) يَا حَبِيبِي فِي حَيَاتِكَ. (لَا يَخْزُنُ ☐ لَا يَخْزَنُ ☐ لَا تَخْزَنُ ☐ (ج) أَمْسِ كُتُبَكَ إِلَّا كِتَابَ الْعَرَبِيَّةِ. (لَا تُطَالِعِينَ ☐ مَا طَالَعْتَ ☐ مَا طَالَعْتِ ☐ (د) النِّسَاءَ أَنْ تُثْمِرَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ. (تَأْمَلُ ☐ يَأْمَلُنَ ☐ تَأْمَلُونَ ☐	١٠
٠/٢٥	عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي فِيهَا «لَا النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ»: (الف) «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» ☐ (ب) - أ لَا تَعْرِفُونَنِي؟ + لا. مَعَ الْأَسْف. لَا نَتَذَكَّرُكَ. ☐ (ج) «لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكِذْبِ». ☐	١١
٠/٢٥	عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي مَاجَاءَ فِيهَا مِنَ «الْخُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ»: (الف) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ» ☐ (ب) «فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» ☐ (ج) إِنْحَثَّ عَنِ مَعْنَى الْعَصَاةِ فِي الْمَعْجَمِ ☐	١٢
١/٧٥	(الف) إِنْحَثَّ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي هَذِهِ الْجُمْلِ: (١) إِسْمُ الْفَاعِلِ (٢) إِسْمُ الْمَفْعُولِ (٣) إِسْمُ الْمُبَالَغَةِ (٤) إِسْمُ التَّفْضِيلِ (٥) إِسْمُ الْمَكَانِ عَلِيٌّ رَجُلٌ صَبَازٌ وَ مُحْتَرَمٌ - أَصْدِقَائِي يَسْتَعْلِقُونَ فِي الْمَصْنَعِ - عَلَّقَ إِبْرَاهِيمُ الْفَأْسَ عَلَى كَيْفِ أَكْبَرِ الْأَصْنَامِ - الْغَازُ يَقَعُ فَوْقَ جَبَلٍ مُرْتَفِعٍ. (ب) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا: (١) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا.	١٣
٢	عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا: (الف) حَضَرَ الْمَسَافِرُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ مُبْتَسِمًا. (ب) الْهَدَفُ مِنْ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينِ لِلْإِلَهَةِ تَجَنَّبَ سَرَّهَا. (ج) يَتَبَعُ الْحَيَوَانَ الْمُفْتَرَسُ هَذِهِ الْفَرَبَسَةَ. (د) كُلُّ التَّلَامِيذِ جَالِسُونَ فِي الْمَكْتَبَةِ وَ هُمْ يُطَالِعُونَ دُرُوسَهُمْ.	١٤
٠/٥	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْعِبَارَتَيْنِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) (الْمَوْقِفِ - الْجَرَّازَةِ - بُنْيَتِي - بُنْيَ) (الف) سَيَّارَةٌ تُسْتَعْمَلُ لِلْعَمَلِ فِي الْمَرْزَعَةِ. (ب) بِنْتِي الصَّغِيرَةُ:	١٥
١	عَيِّنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ: (الف) أَلَصَّمُ تِمْنَالًا مِنْ حَجَرٍ أَوْ حَسَبٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (ب) بَدَّوْا يَتَّهَمُ سُونَ: إِنَّهُمْ بَدَّوْا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ خَفِيِّ: (ج) الْخَنِيْفُ هُوَ الْمُتَمَائِلُ لِلْبَاطِلِ وَ التَّارِكُ لِدِينِ الْحَقِّ: (د) أَلْدَازُ هِيَ الْمَكَانُ الَّذِي يَعِيشُ فِيهِ الْإِنْسَانُ:	١٦
٢٠	نَرْجُو لَكُمْ النَّجَاحَ	

الف) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حُطُّ (کلماتی را که زیر

آن‌ها خطی است، ترجمه کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱. مراسم
۲. یکتاپرست
۳. مایهٔ تباهی
۴. تبر
۵. کشمکش
۶. شکست، پت‌ها
۷. نجات داد
۸. روش و کردار، سرگذشت
۹. نیرنگ (مکر، فریب)
۱۰. بت‌ها
۱۱. محکم
۱۲. شدیدتر (سخت‌تر)
۱۳. شکسته شده
۱۴. نیکوکاران
۱۵. سرود
۱۶. بخت، شانس، بهره
۱۷. نگهداری می‌کرد
۱۸. بدتر

ب) عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ (متضاد و مترادف را در کلمات زیر

مشخص کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱۹. أَلْفَوْحِد = أَلْحَنِيف (یکتاپرست)
- الْتِّزَاع (درگیری، کشمکش) ≠ أَلْسَلَم (صلح)
۲۰. أَلْضَّرَاع = الْتِّزَاع (درگیری، کشمکش)
- أَلْخَيْر (خوبی) ≠ أَلْسَوء (بدی)
۲۱. أَلْضَّرَاع ≠ أَلْسَلَم
۲۲. أَرَى = أَشَاهِدُ (می‌بینم)
- أَلْضَّرَاع ≠ أَلْسَلَم
۲۳. أَسْفَل (پایین، پایین‌تر، پایین‌ترین) ≠ أَعْلَى (بالا، بالاتر، بالاترین)
۲۴. أَلْف تَارِك (ترک کننده) ≠ الْتَّمَايِل (خواهان، راغب)
- ب) مُكْسَّر = مَكْسُور (شکسته شده)
۲۵. أَلْف اِنْشِرَاح (شادمانی) ≠ حُزْن (اندوه)
- ب) طَرِيقَة = سِيْرَة (روش)
۲۶. أَلْف نَصْر = أَعَانَ (کمک کرد)
- ب) اِقْتِرَاب (نزدیک شدن) ≠ اِبْتِعَاد (دور شدن)
- ب) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْعَرَبِيَّةَ (کلمهٔ ناهم‌هنگ را مشخص کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)
۲۷. اَلطَّيْبَة ج
- الف) نقره - ب) آهن - ج) گِل - د) مس
۲۸. ب) اَلطَّيْبَة
- الف) نقره - ب) گِل - ج) طلا - د) مس
۲۹. د) اَلْأَقْوَام
- الف) کنده‌کاری‌ها - ب) نقاشی‌ها - ج) نوشته‌ها - د) گروه‌ها
۳۰. ب) اَلطَّيْن (الف) دهان - ب) گِل - ج) پا - د) استخوان

در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامهٔ بلوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به خوبی آشنا شوید. در پایین صفحات پاسخ‌نامه، نشانه‌های سطوح یادگیری را مشخص کرده‌ایم.

۳۱. الف) فَأَسَأ (الف) تبر - ب) دِيْرُوْز - ج) فِرْدَا - د) اِمْرُوْز - ه) اِكْتُوْن (اکنون)
۳۲. ب) اَلشَّدِي (الف) ساختمان - ب) بِيْهُودَة - ج) كِنْدَه‌كَارِي - د) مَجْسَمَه (مجسمه)
۳۳. د) اَلخِدَاع (الف) پرنده - ب) شَكَار - ج) لَانَه - د) فَرِيْب (فریب)

ت) اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعًا الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ (مفرد یا جمع کلمات زیر را بنویس) هر

یک از موارد (۰/۲۵)

۳۴. اَلنَّقُوْش (کنده‌کاری‌ها، نگاره‌ها)
۳۵. اَلْاَكْتَاْف (شانه‌ها)
۳۶. اَلْفَرِيْسَة (شکار)
۳۷. فُرْخ (جوجه)
۳۸. اَلْف حَضَارَات (تمدن‌ها)
- ب) بَسْمَة (لبخند)
- ج) حَادِثَات (اتفاق‌ها، رویدادها)
- د) دِيْن
- ه) شَعْب (ملت)
- و) قَرَابِيْن (قربانی‌ها)
- ز) قَأْس (تبر)
- ح) ضِيُوْف (میهمانان)
- ط) سِنّ (دندان)
- ی) اَقْوَام (گروه‌ها)

ث) اِنْخَبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيْحَاتِ التَّالِيَةِ. (کلمهٔ مناسب را برای توضیحات

زیر انتخاب کن.) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۳۹. اَلشَّدِي بدون فایده می‌باشد. (شانس، درد، سلامتی، پوچ و بیهوده)
۴۰. الصَّنَم. مجسمه‌ای از سنگ یا چوب یا آهن که مردم آن را به جای خدا می‌پرستند. (پوچ، بت، شکارچی (درنده))
۴۱. الرّأْس. عضوی از اعضای جسم که بالای تنه قرار می‌گیرد. (سر، تبر، لانه)
۴۲. الحَنِيف. ترک‌کنندهٔ باطل و روی‌آورنده به دین حق. (یکتاپرست، استوار، مهمان)
۴۳. الضَّيْف. کسی که به خانهٔ ما می‌آید و چند ساعت یا روز می‌ماند. (مهمان، خانه، گِل)
۴۴. العَظْم. قسمتی سفید از جسم که روی آن گوشت است. (استخوان، دهان، سینه)
- ج) تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ (آیه‌ها و عبارتهای زیر را به فارسی ترجمه کن)
۴۵. نوشته‌ها و نگاره‌ها (۰/۲۵) دلالت می‌کند بر این که (۰/۲۵) دین در وجود انسان ذاتی است (۰/۲۵)
۴۶. خدای من، موفقیت را (۰/۲۵) بخت من در زندگی قرار بده (۰/۲۵)
۴۷. هیچ خیری در سخنی نیست (۰/۲۵) مگر آن که با عمل همراه باشد (۰/۲۵)
- نکتهٔ ترجمه: لا نفی جنس: هیچ... نیست
۴۸. هر غذایی که نام خدا (۰/۲۵) بر آن برده نشود (۰/۲۵) ... هیچ برکتی در آن نیست. (۰/۲۵)
- نکتهٔ ترجمه: يُدَكَّرُ فعل مضارع مجهول است.

خلاقیت

درک و فهم

ارزیابی و قضاوت

دانشی

تحلیلی

کاربردی

۷۳. امید است که خدا عقل و قلب من را (۰/۲۵) با دانش‌های سودمند نورانی کند. (۰/۲۵)

۷۴. این پرنده ناگهان پرواز نخواهد کرد (۰/۲۵) زیرا او از فریب دشمنش مطمئن نشده است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه ۱: «لَنْ + مضارع: مستقبل منفی»

نکته ترجمه ۲: «لَمْ + مضارع: ماضی ساده (ساده یا نقلی)»

۷۵. حیوانی شکارچی نزدیک لانه پرنده باهوش (۰/۲۵) مشاهده می‌شود. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «يُشَاهَدُ» فعل مضارع مجهول است.

۷۶. همانا از سنت (پیامبر) آن است که شخص (۰/۲۵) با مهمانش تا در خانه برود. (۰/۲۵)

۷۷. هنگامی که حیوان درنده‌ای را می‌بیند (۰/۲۵) وانمود می‌کند که بالمش شکسته است. (۰/۲۵)

۷۸. «همانا ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم (۰/۲۵)، امید است که شما خردورزی کنید (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «لَعَلَّ + مضارع: مضارع التزامی»

۷۹. هنگامی که مردم برمی‌گردند (۰/۲۵)، بت‌های شکسته خود را (۰/۲۵) می‌بینند. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «أَصْنَاهُمْ الْمَكْسَرَةَ: بت‌های شکسته‌شان» یک ترکیب وصفی-اضافی می‌باشد. ترتیب ترجمه این‌گونه ترکیب‌ها یک سه دو است! ابتدا کلمه اول، بعد کلمه سوم، بعد کلمه دوم!

۸۰. «پرووردگارا و آنچه را که هیچ طاقتی نسبت به آن نداریم (۰/۲۵)، بر ما تحمیل مکن (۰/۲۵)»

۸۱. امیدوارم که خدا (۰/۲۵) توفیق را (۰/۲۵) بهره‌ام (۰/۲۵) در زندگی‌ام قرار دهد. (۰/۲۵)

۸۲. ما از (تگه) گلی آفریده شده‌ایم (۰/۲۵) پس نباید به دودمانمان (نسب) افتخار کنیم. (۰/۲۵)

نکته ترجمه ۱: «حَلِّقْنَا» فعل مجهول است.

نکته ترجمه ۲: «لَا تَفْتَحِرْ» فعل نهی متکلم می‌باشد و به صورت «نبااید + التزامی» ترجمه می‌شود.

۸۳. هنگامی که مردم بت‌های شکسته‌شان را (۰/۲۵) دیدند، ابراهیم (ع) را برای محاکمه (۰/۲۵) آوردند (حاضر کردند). (۰/۲۵)

۸۴. اگر به مردم دشنام دهید (۰/۲۵)، دشمنی میان آن‌ها را به دست می‌آورید. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

۸۵. پرنده از نیرنگ دشمن (۰/۲۵) مطمئن شده است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

۸۶. باید حق را از اهل باطل بگیریم (۰/۲۵) و نباید باطل را از اهل حق بگیریم. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «لِنَأْخُذْ» و «لَا نَأْخُذْ» به ترتیب فعل امر و نهی متکلم است. به صورت «باید + التزامی» و «نبااید + التزامی» ترجمه می‌شوند. کسره موجود در حرف «ذ» کسره عارضی می‌باشد. «اگر نمی‌دونی چیه، برو درس صفر!»

۴۹. ابراهیم (ع) را آوردند (۰/۲۵) و او را در آتش افکندند (۰/۲۵)، سپس خداوند او را از آن نجات داد (۰/۲۵)

۵۰. ابراهیم (ع) برای نجات (۰/۲۵) قومش از پرستش بت‌ها (۰/۲۵) کوشید. (۰/۲۵)

۵۱. هیچ فقری سخت‌تر از نادانی (۰/۲۵) نیست و هیچ عبادتی (۰/۲۵) همچون تفکر نیست. (۰/۲۵)

۵۲. «ای ابراهیم آیا تو این [کار] را (۰/۲۵) با خدایان ما کردی؟ (۰/۲۵)»

۵۳. قرآن کریم در مورد سرگذشت (رفتار و کردار) پیامبران (ع) (۰/۲۵) با ما سخن گفته است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

۵۴. در دین‌های مردم خرافاتی را (۰/۲۵) می‌بینیم که در گذر زمان‌ها (۰/۲۵) زیاد شده است. (۰/۲۵)

۵۵. «آیا انسان گمان می‌کند (می‌پندارد) (۰/۲۵) که بیهوده رها می‌شود (۰/۲۵)» **نکته ترجمه ۱:** «يُتْرَكُ» فعل مجهول مضارع است.

نکته ترجمه ۲: «سُدِّجَ» حال می‌باشد و به صورت قید حالت ترجمه می‌شود.

۵۶. آثار قدیمی توجه انسان را (۰/۲۵) به دین تأکید می‌کند. (۰/۲۵)

۵۷. در یکی از عیده‌ها، وقتی قومش (۰/۲۵) از شهر خود بیرون رفتند (۰/۲۵) ابراهیم (ع) تنها ماند. (۰/۲۵)

۵۸. «با یکتاپرستی به دین (۰/۲۵) روی بیاور (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «حَنِيفًا» حال می‌باشد و به صورت قید حالت ترجمه شده است.

۵۹. «گفتند او را (۰/۲۵) بسوزانید و خدایانتان را (۰/۲۵) یاری کنید (۰/۲۵)»

۶۰. هیچ ملتی از ملت‌های زمین نیست (۰/۲۵) مگر اینکه دینی و روشی (۰/۲۵) برای عبادت داشته باشد. (۰/۲۵)

۶۱. «پس این، روز رستاخیز است (۰/۲۵) ولی شما نمی‌دانستید (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «كَانَ + مضارع: ماضی استمراری»

۶۲. مدیر پاسخ داد: (۰/۲۵) هیچ دانش‌آموزی اینجا نیست (۰/۲۵)

۶۳. مردم شروع به پیچ کردن: (۰/۲۵) قطعاً بت سخن نمی‌گوید (۰/۲۵) و ابراهیم (ع) قصد مسخره کردن بت‌های ما را دارد. (۰/۲۵)

۶۴. حق را از اهل باطل بگیرید (۰/۲۵) و (ولی) باطل را از اهل حق نگیرید. (۰/۲۵)

۶۵. گویی رضایت همه مردم هدفی است (۰/۲۵) که به دست آورده نمی‌شود. (۰/۲۵)

۶۶. هیچ لباسی (۰/۲۵) زیباتر از تندرستی نیست. (۰/۲۵)

۶۷. ابراهیم (ع) به جز بت بزرگ (۰/۲۵)، همه بت‌ها را در معبد (۰/۲۵) شکست. (۰/۲۵)

۶۸. «و کافر می‌گوید: (۰/۲۵) ای کاش من خاک بودم (۰/۲۵)»

۶۹. هیچ دینی برای کسی که (۰/۲۵) هیچ عهدی ندارد، نیست. (۰/۲۵)

۷۰. «جز آنچه به ما آموخته‌ای (۰/۲۵)، هیچ دانشی نداریم (برای ما نیست) (۰/۲۵)»

۷۱. آیا ابراهیم قبل از اینکه معبد را ترک کند (۰/۲۵)، تبر را بر شانه بزرگ‌ترین بت‌ها آویخت؟ (۰/۲۵)

۷۲. بسیاری از چیزها بر توجه انسان به دین تأکید می‌کنند (۰/۲۵) از جمله آن‌ها تمدن‌های قدیمی هستند. (۰/۲۵)

خلافت

درک و فهم

ارزیابی و قضاوت

دانشی

تحلیلی

کاربردی

۸۷. از خدا می‌خواهیم که توفیق را (۰/۲۵) بهره‌ما در زندگی‌مان قرار دهد. (۰/۲۵)

۸۸. ابراهیم آورده شد (احضار شد) (۰/۲۵) پس در آتش انداخته شد (۰/۲۵)، سپس پروردگارش او را از آن نجات داد. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «أَحْضَرَ» و «قُذِفَ» دو فعل ماضی مجهول هستند.

ج **إِنْتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ (گزینۀ صحیح را در ترجمه انتخاب کن) هر یک** از موارد (۰/۲۵)

۸۹. ۲ (لِمَ: چرا / تَسْأَلُونَنِي: از من می‌پرسید)

۹۰. ۱ (خُلِقُوا: آفریده شده‌اند)

۹۱. ۲ (لَا يَحْرُوكَ: نباید تو را اندوهگین سازد)

۹۲. ۱ (إِنَّمَا: تنها)

۹۳. ۱ (العَدُوُّ: دشمن)

۹۴. ۱ (لَا يَحْرُوكَ: نباید تو را ناراحت کند)

۹۵. ۱ (لَا يَحْرُوكَ: نباید تو را غمگین کند / جَمِيعاً: همه)

۹۶. ۲ (لَيْتَنِي أَذْهَبُ: کاش بروم. لَيْتَ + مضارع = مضارع التزامی)

۹۷. ۱ (عَلَّمْتَنَا: به ما آموخته‌ای)

ح **كَمَلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ (جاهای خالی را در ترجمۀ فارسی کامل کن)** هر یک از موارد (۰/۲۵)

۹۸. گویی که - به‌دست آورده نمی‌شود (حاصل نمی‌شود).

۹۹. صلی - پُر کن

۱۰۰. آرزو کرد - کاش

۱۰۱. شادمانی - لبخندها

۱۰۲. بسوزانید - یاری کنید.

۱۰۳. هیچ - بی‌نیاز کننده‌تر

۱۰۴. ای کاش - خاک

۱۰۵. می‌بینی - استخوان

۱۰۶. نداریم - تحمیل مکن

۱۰۷. فرودگاه - راهنما

۱۰۸. انجام - یاری کن

۱۰۹. ناراحت کند

۱۱۰. نمی‌خورید - نخورانید

خ **تَرْجِمْ مَا تَحْتَهُ حَظُّ (آنچه را زیر آن خطی است، ترجمه کن) هر یک از موارد** (۰/۲۵)

۱۱۱. ۱) آموزش بخواهید

تذکر: به ترجمۀ امر مخاطب دقت کنید.

۲) آموزش بخواهند

نکته ترجمه: لَيْتَ+ مضارع: مضارع التزامی

۱۱۲. ۱) بریده نخواهد شد

نکته ترجمه: لَنْ+ مضارع: مستقبل منفی

۲) بریده می‌شد

نکته ترجمه: کان+ مضارع: ماضی استمراری

۱۱۳. ۱) نمی‌نشانی

نکته ترجمه: لا+ مضارع: مضارع منفی ساده (اخباری)

۲) نشانندند، نشانده‌اند

نکته ترجمه: لم+ مضارع: ماضی منفی (ساده یا نقلی)

۱۱۴. ۱) آموزیده شده

تذکر: به ترجمۀ اسم مفعول دقت کنید.

۲) بسیار آموزیده

تذکر: به ترجمۀ اسم مبالغه دقت کنید.

۱۱۵. ۱) آموزیده نمی‌شود

تذکر: به ترجمۀ مضارع مجهول منفی دقت کنید.

۲) آموزید، آموزیده است

نکته ترجمه: قد+ ماضی: ماضی نقلی

۳) بسیار آموزیده

۱۱۶. ۱) یاد بگیرید

۲) گاهی یاد می‌گیرند

نکته ترجمه: قد+ مضارع: گاهی/ شاید+ مضارع

۳) یاد نگرفت، یاد نگرفته است

۱۱۷. ۱) آموزش خواسته‌اید

۲) آموزش نمی‌خواهند

۳) آموزش نخواست

نکته ترجمه: ما+ ماضی: ماضی منفی

۱۱۸. ۱) خارج نشد، خارج نشده است

۲) خارج نشوید

تذکر: به ترجمۀ فعل نهی مخاطب دقت کنید.

۳) خارج شده است (خارج شد)

۱۱۹. ۱) می‌بریدند

۲) نمی‌بریم

۱۲۰. ۱) مشاهده نخواهد کرد

۲) مشاهده می‌کنم

تذکر: به ترجمۀ مضارع ساده (اخباری) توجه کنید.

۱۲۱. ۱) سؤال می‌کنید

۲) سؤال شد

تذکر: به ترجمۀ ماضی مجهول دقت کنید.

د **عَبِّنِ الْمَحَلَّ الْأِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظُّ (محل اعرابی (نقش) کلماتی را که زیر آن‌ها خطی است، مشخص کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)**

۱۲۲. فاعل، مفعول

۱۲۳. مفعول، مضاف‌الیه

۱۲۴. فاعل، جار و مجرور

۱۲۵. فاعل

۱۲۶. فاعل، مفعول

۱۲۷. مفعول، مضاف‌الیه

۱۲۸. فاعل، مفعول

۱۲۹. فاعل، مضاف‌الیه

۱۳۰. مبتدا، مضاف‌الیه، خبر

۱۳۱. فاعل، جار و مجرور

خلاقیت

درک و فهم

ارزیابی و قضاوت

دانشی

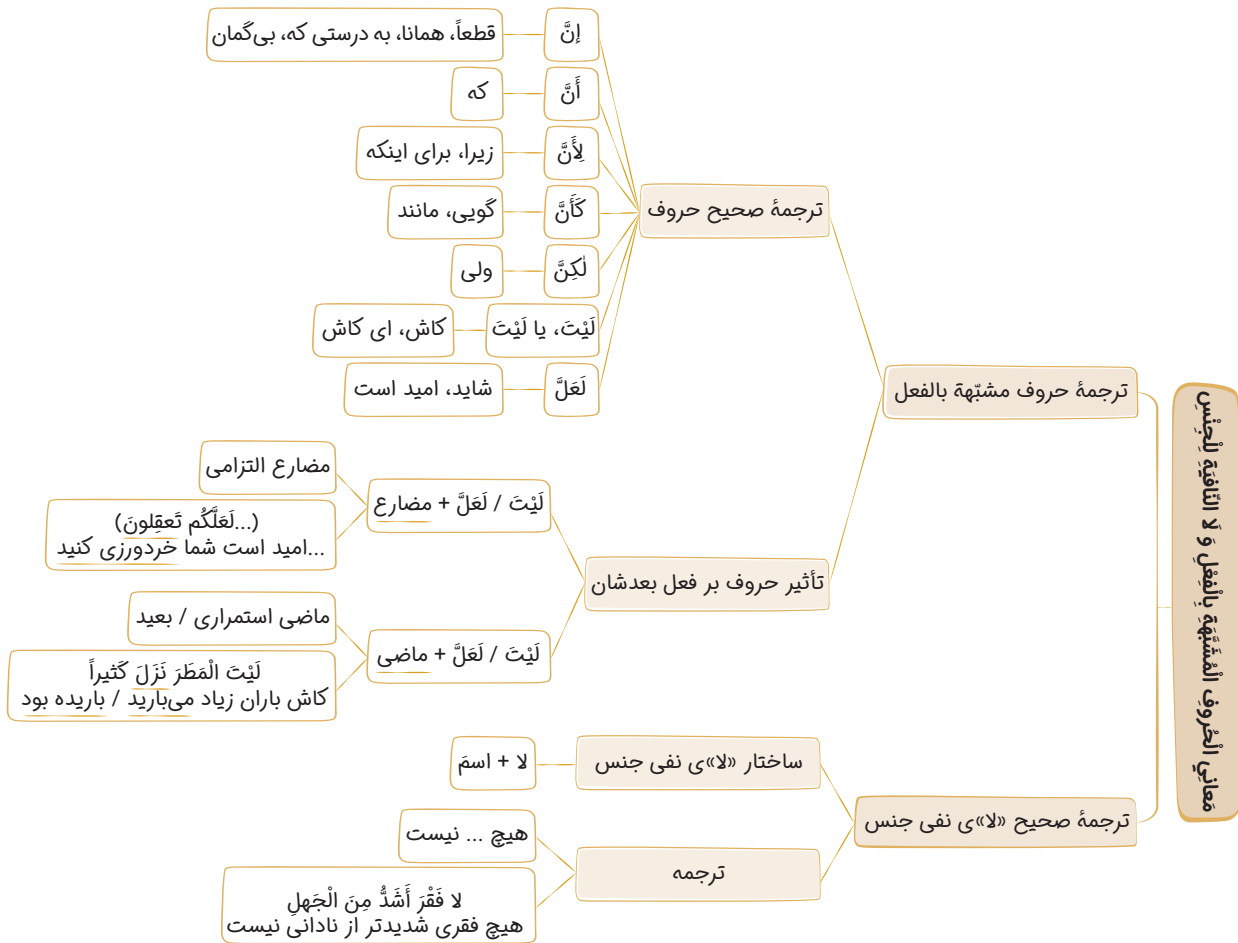
تحلیلی

کاربردی

درس اول: معانی الحروف المشبهة بالفعل و لا النافية للجنس

رفقا!

- مطلب مهم توی درس یک اینه که به ترجمه دقیق حروف مشبهة بالفعل و لای نفی جنس حسابی دقت کنین و صحیح بنویسین!
- خیلی وقتا بین «لَيْتَ: کاش» و «لَعَلَّ: شاید، امید است» اشتباه می‌شه!
- توی «لا»ی نفی جنس هم حواستون به ترجمه «هیچ ... نیست» باشه! هر ترجمه‌ای غیر این ولو اینکه همین مفهوم روبه روشونه، قابل پذیرش نیست!
- حالا خود تو، نکاتی که از نمودار بالا فهمیدی رو بنویس تا برات مرور بشه:

دوبینگ فوری

درس دوم: أَلْحَال

الحال (توق حالت)

• در مورد حال، دو مدل سؤال داریم:

حالت اول: می‌گه «حال» رو مشخص کن؛ اینجا ممکنه توی جملاتی که بهمون داده، حال از نوع اسم یا جمله داشته باشیم و باید مشخصش کنیم!

حالت دوم: اینکه توی جملاتی که برای ترجمه کردن بهترتون دادن، حال اومده!

• اینجا باید به کم حواستون جمع‌تر باشه و خودتون ترجمه صحیح حال رو در ترجمه‌تون لحاظ کنیم!

• توی حالت دوم کسی به شما گرا نمی‌ده که «حال» داریم؛ خودتون باید تشخیص بدین و ترجمه‌ش کنیم!

الفبای ترجمه

- برای ترجمه کردن یا حل تست دو گزینه‌ای ترجمه یا پر کردن جای خالی در ترجمه یا هر چیزی که به نحوی به ترجمه مربوط می‌شود، علاوه بر حفظ کردن لغات و واژگان، به نکات زیر هم نیاز دارید!
- تمام آنچه که برای ترجمه در امتحان نهایی نیاز دارید، اینجا جمع‌آوری کردیم!

۱- فعل

- ترجمه فعل پُر از نکات ریز و درشت است!

الف) صیغه فعل

- منظور از صیغه فعل سه چیز است: **شخص، تعداد و جنس**. در فارسی فعل‌هایی که برای مذکر به کار می‌رود با فعل‌هایی که برای مؤنث به کار می‌رود، **تفاوتی ندارد**؛ فقط **تعداد** (مفرد، مثنی و جمع) و **شخص** (غایب، مخاطب، متکلم) حائز اهمیت است. از طرفی مثنی و جمع هم در فارسی به صورت جمع ترجمه می‌شود؛ پس باز هم نیاز به تفکیک نیست. کافیست ظاهر هر فعل و شناسه‌هایی را که به انتهای فعل در ماضی و به ابتدا و انتهای فعل در مضارع اضافه می‌شود، با شناسه‌ای که در فارسی باید فعل را برایش ترجمه کنید، ارتباط دهید! به طور مثال بدانید وقتی انتهای فعل ماضی «ت» می‌آید، باید در فارسی برای «تو» ترجمه شود. جدول و نموداری که در ادامه می‌آید، برای درک بهتر این موضوع است.

شخص	جنس	تعداد	ضمیر منفصل	شناسه معادل فارسی	فعل ماضی	ساختار فعل ماضی	فعل مضارع	ساختار فعل مضارع
غایب	مذکر	مفرد	هُوَ	او	دَهَبَ	ریشه فعل	يَدُهَبُ	ی + ریشه فعل
		مثنی	هُمَا	آن‌ها	دَهَبَا	ریشه فعل + ا	يَدُهَبَانِ	ی + ریشه فعل + اِنِ
		جمع	هُم	آن‌ها	دَهَبُوا	ریشه فعل + وا	يَدُهَبُونَ	ی + ریشه فعل + وِنِ
	مؤنث	مفرد	هِيَ	او	دَهَبَتْ	ریشه فعل + ت	تَدُهَبُ	ت + ریشه فعل
		مثنی	هُمَا	آن‌ها	دَهَبَتَا	ریشه فعل + تا	تَدُهَبَانِ	ت + ریشه فعل + اِنِ
		جمع	هُنَّ	آن‌ها	دَهَبْنَ	ریشه فعل + ن	يَدُهَبْنَ	ی + ریشه فعل + نِ
مخاطب	مذکر	مفرد	أَنْتَ	تو	دَهَبْتَ	ریشه فعل + ت	تَدُهَبُ	ت + ریشه فعل
		مثنی	أَنْتُمَا	شما	دَهَبْتُمَا	ریشه فعل + تُمَا	تَدُهَبَانِ	ت + ریشه فعل + اِنِ
		جمع	أَنْتُمْ	شما	دَهَبْتُمْ	ریشه فعل + تُمْ	تَدُهَبُونَ	ت + ریشه فعل + وِنِ
	مؤنث	مفرد	أَنْتِ	تو	دَهَبْتِ	ریشه فعل + تِ	تَدُهَبِينَ	ت + ریشه فعل + يِنِ
		مثنی	أَنْتُمَا	شما	دَهَبْتُمَا	ریشه فعل + تُمَا	تَدُهَبَانِ	ت + ریشه فعل + اِنِ
		جمع	أَنْتُنَّ	شما	دَهَبْتُنَّ	ریشه فعل + تُنَّ	تَدُهَبْنَ	ت + ریشه فعل + نِ
متکلم	مذکر یا مؤنث	وحدہ (مفرد)	أَنَا	من	دَهَبْتُ	ریشه فعل + ت	أَدُهَبُ	أ + ریشه فعل
	مذکر یا مؤنث	مع‌الغیر (مثنی یا جمع)	نَحْنُ	ما	دَهَبْنَا	ریشه فعل + نا	نَدُهَبُ	ن + ریشه فعل

- همان‌طور که ملاحظه کردید، اگر شناسه فعل را بشناسید، متوجه می‌شوید باید برای «چه کسی» ترجمه شود. بهترین راهی که برای درست ترجمه کردن فعل به نظر می‌رسد، این است که بدانید هر شناسه را برای چه کسی در فارسی باید ترجمه کنید! موارد قطعی را در نمودار زیر برایتان جمع‌بندی کردیم! دو فعل در مضارع هستند که ترجمه قطعی آن دو، داخل جمله معلوم می‌شود! آن‌ها در نمودار بعدی آمده است!

رفت	ذَهَبَ، ذَهَبْتُ	او	= (بدون شناسه)، تْ	ماضی (باتوجه به انتهای فعل)	موارد قطعی ترجمه فعل	
فتند	ذَهَبُوا، ذَهَبْتُمْ، ذَهَبْنَ	آن‌ها	ا، وا، تا، نْ			
رفتگی	ذَهَبْتَ، ذَهَبْتِ	تو	تْ، ت			
رفتید	ذَهَبْتُمْ، ذَهَبْتُنَّ	شما	تُمْ، تُنَّ			
رفتم	ذَهَبْتُ	من	تْ			
رفتیم	ذَهَبْنَا	ما	نا			
می‌رود	يَذْهَبُ	او	ي ... —			مضارع (باتوجه به ابتدا و انتهای فعل)
می‌روند	يَذْهَبَانِ، يَذْهَبُونَ، يَذْهَبْنَ	آن‌ها	ي ... ان، ون، نْ			
می‌روی	تَذْهَبِينَ	تو	ت ... ين			
می‌روید	تَذْهَبُونَ، تَذْهَبْنَ	شما	ت ... ون، نْ			
می‌روم	أَذْهَبُ	من	أ ... —			
می‌رویم	نَذْهَبُ	ما	ن ... —			

می‌رود، می‌روی	تَذْهَبُ	او یا تو	ت ... —	مضارع (با توجه به ابتدا و انتهای فعل)	موارد غیر قطعی ترجمه فعل
می‌روند، می‌روید	تَذْهَبَانِ	آن‌ها یا شما	ت ... ان		

مثال هي تذهب: او می‌رود / فاطمة تذهب: فاطمه می‌رود
 أنت تذهب: تو می‌روی / أيها الطالب تدرس: ای دانش‌آموز درس می‌خوانی

ب) زمان فعل

- اول اینکه حواستان به ماضی، مضارع، امر، نهی یا مستقبل بودن فعل باشد!
- دوم اینکه حواستان به زمان‌های فرعی باشد مانند ماضی نقلی و ... در نمودارهای زیر مواردی را که امسال نیاز دارید، آورده‌ایم!

فعل ماضی	خَرَجْتُ	خارج شدم	ماضی ساده	مثبت	ماضی ... ماضی			
ماضی ... ماضی	عَصَفْتُ رِيحَ خَرَيْتِ بَيْتاً	بادهایی وزید که خانه‌ای را خراب کرد						
فعل شرط و جواب ماضی	إِذَا اجْتَهَدْتَ نَجَحْتَ	هرگاه تلاش کردی موفق شدی						
ما + فعل ماضی	مَا كَتَبْتَ	ننوشتی				منفی		
لَمْ + مضارع	لَمْ أَكْتُبْ	ننوشتم						
قَدْ + فعل ماضی	قَدْ قَرَأْتُهَا	خوانده‌اید				ماضی نقلی	مثبت	
لَمْ + مضارع	لَمْ أَكْتُبْ	ننوشته‌ام						
كَانَ + فعل مضارع	كَانَ الطَّلَابُ يَدْرُسُونَ	دانش‌آموزان درس می‌خواندند				ماضی استمراری	مثبت	ماضی ... مضارع
ماضی ... مضارع	رَأَيْتُ طَالِباً يُطَالِعُ دَرَسَهُ	دانش‌آموزی را دیدم که درسش را مطالعه می‌کرد						
لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	لَيْتَ الْمَطْرُ نَزَلَ كَثِيراً	کاش باران زیاد می‌بارید						
لَعَلَّ / لَعَلَّ + ماضی	لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	شاید علی سفر می‌کرد						
ما + کان + فعل مضارع	مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	نمی‌دانستید	منفی					
کان + لا + فعل مضارع	الطَّلَابُ كَانُوا لَا يَدْرُسُونَ	دانش‌آموزان درس نمی‌خواندند						
لَمْ يَكُنْ + مضارع	لَمْ يَكُونُوا يَدْرُسُونَ	درس نمی‌خواندند	ماضی بعید	مثبت	ماضی ... ماضی			
کان + (قَدْ) + ماضی	كُنَّا قَدْ مَنَعْنَا	منع کرده بودیم						
ماضی ... ماضی	سَافَرْنَا إِلَى مَدِينَةٍ شَاهِدْنَا صُورَتَهَا	به شهری سفر کردیم که عکسش را دیده بودیم						
لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	لَيْتَ الْمَطْرُ نَزَلَ كَثِيراً	کاش باران زیاد باریده بود	منفی					
لَعَلَّ / لَعَلَّ + ماضی	لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	شاید علی سفر کرده بود						
ما + کان + ماضی	مَا كُنْتُ كَتَبْتُ	ننوشته بودم						
کان + ما + ماضی	كُنْتُ مَا كَتَبْتُ	ننوشته بودم						
لَمْ يَكُنْ + ماضی	لَمْ أَكُنْ كَتَبْتُ	ننوشته بودم						

الفبای ترجمه

چرا ۲۰ شو؟

درسنامه کامل <

- پوشش ۱۰۰ درصدی کتاب درسی
- نکات مفهومی ویژه امتحان نهایی
- نمودارها و جدول‌های جمع‌بندی

آزمون‌های شبیه‌ساز و پیش‌بینی امتحان نهایی <

- ۶ دوره آزمون جامع شبیه‌ساز امتحان نهایی
- آزمون ویژه پیش‌بینی امتحان خردادماه ۱۴۰۴
- نکات احتمالی امتحان خردادماه ۱۴۰۴

بانک سؤالات تشریحی <

- پوشش تمام سؤالات امتحان نهایی سال‌های اخیر
- سؤالات تألیفی میکروطبقه‌بندی شده از تمام نکات کتاب
- تنوع کامل سؤالات بر اساس شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش)

پاسخنامه ویژه برای یادگیری نمره گرفتن در نهایی <

- بارم‌بندی کامل پاسخ جهت یادگیری پاسخ‌نویسی تشریحی
- آموزش مهارت‌ها و فوت و فن نمره‌گرفتن در امتحان نهایی
- بارم‌بندی یکسان سؤالات با مصوبه امتحانات آموزش و پرورش

بسته شب امتحان ۲۰ شو <

- نمودارهای دوبینگ فوری برای مرور فوق سریع شب امتحان + جمع‌بندی خلاصه صوتی کتاب از زبان مؤلف

سایر کتاب‌های ۲۰ شو

www.digimaze.org

www.biomaze.ir